

2022 Yılı Faaliyet Raporu

İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulları

İÇİNDEKİLER

1.	GİRİŞ	5
2.	AKTİF İŞGÜCÜ PROGRAMLARINA YÖNELİK FAALİYETLER.....	8
2.1.	Mesleki Eğitim Kursları	9
2.2.	İşbaşı Eğitim Programları.....	11
2.3.	Toplum Yararına Programlar	13
3.	İŞGÜCÜ PİYASASI ANALİZLERİNE YÖNELİK FAALİYETLER.....	15
4.	ÖZEL POLİTİKA GEREKTİREN GRUPLARA YÖNELİK FAALİYETLER.....	18
4.1.	Kadınlar	19
4.2.	Gençler	22
4.3.	Engelliler	27
4.4.	Eski Hükümlüler	31
5.	İŞ VE MESLEK DANIŞMANLIĞINA YÖNELİK FAALİYETLER.....	34
5.1.	İş Kulübü Çalışmaları	34
5.2.	İnsan Kaynakları (İK) Platformu Çalışmaları.....	34
5.3.	Meslek Danışmanlığı Çalışmaları.....	35
6.	ÜYE KURUMLARIN TOPLANTILARA KATILIM DURUMLARI	36
7.	KURULLARDA ALINAN ÖRNEK KARARLAR VE İL UYGULAMALARI.....	38
8.	DEĞERLENDİRME VE ÖNERİLER	43

ŞEKİLLER

Şekil 1: Mesleki Eğitim Kursları Faydalanıcı Sayısı	10
Şekil 2: 2022 Yılı En Çok Mesleki Eğitim Kursiyeri Olan Meslekler (İlk 10)	10
Şekil 3: Eğitim Durumuna Göre Mesleki Eğitim Kursu Faydalanıcı Sayısı	11
Şekil 4: İşbaşı Eğitim Programları Faydalanıcı Sayısı	12
Şekil 5: 2022 Yılı En Çok İşbaşı Eğitim Programı Katılımcısı Olan Meslekler (İlk 10)	12
Şekil 6: Eğitim Durumuna Göre İşbaşı Eğitim Programları Faydalanıcı Sayısı	13
Şekil 7: Toplum Yararına Program Faydalanıcı Sayısı	14
Şekil 8: Bireysel Görüşme Yapılan Kadın Oranı	20
Şekil 9: İşe Yerleştirilen Kadın Oranı	20
Şekil 10: Mesleki Eğitim Kurslarından Faydalanan Kadın Oranı	21
Şekil 11: İşbaşı Eğitim Programlarından Faydalanan Kadın Oranı	21
Şekil 12: Özel Sektörde İşe Yerleştirilen Genç Sayısı	25
Şekil 13: Gençlerle Yapılan Bireysel Görüşme Sayısı	26
Şekil 14: Mesleki Eğitim Kurslarından Faydalanan Genç Sayısı	26
Şekil 15: İşbaşı Eğitim Programlarından Faydalanan Genç Sayısı	27
Şekil 16: Engelli İşe Yerleştirme Sayısı	29
Şekil 17: Bireysel Görüşme Yapılan Engelli Sayısı	29
Şekil 18: Mesleki Eğitim Kurslarına Katılan Engelli Sayısı	30
Şekil 19: İşbaşı Eğitim Programlarına Katılan Engelli Sayısı	30
Şekil 20: Bireysel Görüşme Yapılan Eski Hükümlü Sayısı	32

TABLO

Tablo 1: 2022 Yılı Aralık Sonu İtibarıyla Engelli İşçi Kontenjan Durumu (Ülke Geneli)	27
---	----

1. GİRİŞ

İşgücü piyasalarında yaşanan ekonomik, teknolojik, sosyal değişimlerin yanı sıra, yakın zamanda küresel ölçekte tanık olduğumuz pandemi sonucunda ortaya çıkan yeni durumlara uyum sağlamak, yerel birimlerin ve sosyal diyalogun önemini artırmaktadır. Bu durum, işgücü piyasası ile ilgili sorunların çok paydaşlı bir yapıda, yönetim tabanlı olarak mümkün olan en kısa sürede en pratik şekilde ve en yakın idari merciler eliyle çözüme kavuşturulması yaklaşımını şart koşmaktadır. Günümüzde çok sayıda ülkenin en başta gelen sorunları arasında yer alan işsizliğe çözüm üretme noktasında uygulanacak politikalar, sosyal diyalog ve yönetim mekanizmasının etkin işletilmesi yoluyla desteklenmektedir.

2019 yılında ilk kez Çin'in Vuhan bölgesinde görülen ve kısa sürede dünya geneline yayılan Covid-19 pandemisinin etkisiyle küresel boyutta ekonomik sorunlar baş göstermiştir. Dünya Sağlık Örgütü tarafından 2020 yılının Mart ayında pandemi ilan edilmiştir. Pandemi ile mücadele kapsamında alınan küresel tedbirlerin etkisiyle ülke ekonomileri küçülmüş, uluslararası ticaret kayıpları yaşanmıştır. Dünya genelinde işgücü piyasaları da bu olumsuz durumdan nasibini almış ve çok sayıda ülkede işsiz sayısında büyük artışlar yaşanmıştır. İşsizlik artışına bağlı olarak, gelir kaybı yaşayan hane halklarının mal ve hizmetlere olan talebi azalmış ve bunun sonucu olarak da ekonomiler küçülmüştür.

Zorlu pandemi koşullarına rağmen ekonomimiz 2020 yılını %1,8 oranında, normalleşme tedbir ve destekleri ile 2021 yılını da %11 büyüme ile tamamlamayı başarmıştır. 2022 yılında ise bir önceki yıla göre %5,6 oranında büyüme kaydetmiştir.

Kısa çalışma ödeneği, nakdi ücret desteği, işten çıkarma yasağı ve asgari ücret desteği gibi çok sayıda tedbir, istihdamı korumak ve işsizliğin önüne geçmek maksadıyla uygulamaya konulmuştur. Bu uygulamaların yanı sıra Artı İstihdam Teşviki, İstihdama Dönüş Teşviki, Normalleşme Desteği, İlave İstihdam Teşviki, Kadın, Genç ve Mesleki Yeterlilik Belgesi Olanlara Prim Desteği, İlave İstihdama Finansman Kolaylığı Desteği, Sektörel Destek Uygulaması ve Asgari Ücret Desteği gibi destek ve teşviklerle hem toplam istihdamı artırmak hem de pandeminin istihdam üzerindeki olumsuz etkilerini en aza indirmek amacıyla uygulanmıştır.

Ülkemizde istihdam ve mesleki eğitim konularında çok taraflı sosyal diyalog mekanizmalarının önemli bir örneğini oluşturan ve 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 625'inci maddesinde üyeleri sayılan İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulları (İİMEK), Türkiye İş

Kurumu'nun dört temel organından birini oluşturmaktadır. Yerelde faaliyet göstermesi nedeniyle, merkez yerel koordinasyonunun ve işbirliğinin sağlanmasında da oldukça önemli bir yere sahip olan İİMEK; valinin başkanlığında, belediye başkanı, büyükşehir belediyesi bulunan illerde büyükşehir belediye başkanı veya genel sekreteri ya da genel sekreter yardımcısı, il özel idaresi genel sekreteri, çalışma ve iş kurumu il müdürü, il millî eğitim müdürü, il sanayi ve teknoloji müdürü, il ticaret ve/veya sanayi odası başkanı veya başkanları, işçi konfederasyonlarından birer temsilci, işveren konfederasyonlarından birer temsilci, Türkiye Sakatlar Konfederasyonundan bir temsilci, il esnaf ve sanatkârlar odaları birliği başkanı, ilde bulunan yükseköğretim kurumlarının çalışma ekonomisi ve endüstri ilişkileri bölümü veya mesleki teknik eğitim bölümlerinden valinin belirleyeceği bir öğretim üyesi, il ticaret müdürü, kalkınma ajansı temsilcisinden oluşmaktadır. 2010/14 sayılı Başbakanlık Genelgesi ile Kurul toplantılarına ilde kadın konusunda faaliyette bulunan STK'lardan bir temsilcinin de katılımı sağlanmaktadır. Ayrıca Kurul başkanının gerekli görmesi hâlinde Kurulun gündem maddesindeki konular hakkında ilgili kurum ve kuruluşlardan bir temsilci Kurula bilgi vermek ya da görüş bildirmek için davet edilebilmektedir.

İİMEK'in görevlerine, 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 625'inci maddesinde yer verilmiştir. Buna göre; ilin istihdam ve mesleki eğitim politika önerilerini oluşturmak, ilin muhtelif sektör ve branştaki işgücü ve mesleki eğitim ihtiyacını belirlemek üzere işgücü piyasa analizleri yapmak yaptırmak, bu amaçla gerektiğinde ilgili alan uzmanlarından komisyonlar oluşturmak, bunların görev tanımları çerçevesinde hazırladıkları raporları değerlendirmek ve yayımlamak, gerektiğinde ilgili Bakanlık ve kurullara sunmak, Milli Eğitim Bakanlığınca gönderilen mesleki eğitim çerçeve programlarının işgücü piyasası araştırma sonuçlarına göre ilin ihtiyaçları doğrultusunda düzenlenmesi için görüş bildirmek, mesleki eğitim uygulamalarında ortaya çıkan uyuşmazlıkların çözümüne yardımcı olmak, mesleki eğitim, işgücü ve istihdam konularında kurum ve kuruluşlardan gelecek görüş ve önerileri incelemek, değerlendirmek ve sonuçlandırmak, il düzeyinde istihdamı koruyucu, geliştirici ve işsizliği önleyici tedbirleri belirlemek ve gereği için ilgili kurum ve kuruluşlara bildirmek, işgücü piyasası araştırma sonuçları da dikkate alınarak İl Milli Eğitim Müdürlüğü ve Kurum tarafından hazırlanan işgücü yetiştirme faaliyetlerine ilişkin planları onaylamak ve bunların uygulama sonuçlarını izlemek İİMEK'in görevleri olarak sıralanmıştır.

Bu Kurullar, tüm illerimizde her yıl Ocak, Nisan, Temmuz ve Ekim aylarında dört kez olağan olarak toplanmaktadır. İhtiyaç duyulması halinde başkanın çağrısı üzerine olağanüstü toplantılar da yapılabilmektedir. Kurul toplantıları, il istihdam politikası ve il mesleki eğitim politikası olmak üzere

iki oturumdan oluşmaktadır. Yapılacak toplantıların gündemi ise, Kurul başkanı ve talep olması durumunda üyelerin görüşü alınarak Yürütme Kurulu tarafından belirlenmektedir.

81 İl Müdürlüğümüzün hazırlamış olduğu faaliyet raporlarından yararlanılarak oluşturulan “İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulları 2022 Yılı Faaliyet Raporu” sekiz bölümden oluşmaktadır. Giriş bölümü ile başlayan raporda sırasıyla Aktif İşgücü Piyasası Programlarına Yönelik Faaliyetler, İşgücü Piyasası Analizlerine Yönelik Faaliyetler, Özel Politika Gerektiren Gruplara Yönelik Faaliyetler, İş ve Meslek Danışmanlığına Yönelik Faaliyetler, Üye Kurumların Toplantılara Katılım Durumları, Kurullarda Alınan Örnek Kararlar yer almakta ve son bölümünde ise değerlendirme ve öneriler sunulmaktadır.

2. AKTİF İŞGÜCÜ PROGRAMLARINA YÖNELİK FAALİYETLER

Aktif işgücü piyasası programları, işgücü piyasası üzerinde doğrudan etkiye sahip olan ve istihdama ilişkin şartları, işgücü piyasasının ihtiyaçları doğrultusunda şekillendirmeyi hedefleyen önemli faaliyetler arasında yer almaktadır. Mesleki eğitim kursları, işbaşı eğitim programları ve toplum yararına programlar aktif işgücü piyasası programları arasında yer almakta olup, bu faaliyetler işgücü piyasasına yön vermek amacıyla uygulanmaktadır.

Özel politika gerektiren grupların istihdamının desteklenmesi, işgücünün mesleki niteliklerinin artırılması ve işgücüne iş tecrübesi kazandırılmasının yanı sıra kendi işini kurmak isteyenlerin desteklenmesini de hedefleyen aktif işgücü piyasası programları ülkemizde başarıyla uygulanmaktadır. Mesleki eğitim kursları; herhangi bir mesleği olmayan, bir mesleği olmakla birlikte mesleğinde iş bulamayan veya mesleğinde yeterli olamayan işsizlerin niteliklerini geliştirerek istihdam edilebilirliklerini arttırmak ve bu kişileri işgücü piyasasına kazandırmak amacıyla düzenlenmektedir.

İşbaşı eğitim programları yoluyla; mesleğinde teorik bilgi sahibi olmasına karşın iş tecrübesi yönünden eksikliği bulunan kişilere deneyim kazandırılmakta; bu sayede hızlı bir şekilde istihdam edilebilirlikleri desteklenmektedir.

Sürekli değişen ve gelişen işgücü piyasasının ihtiyaçları ile gelişen teknoloji, üretim sürecinde meydana gelen dönüşüm, değişen demografik yapı vb. süreçlere uyum sağlamak amacıyla hazırlanan Aktif İşgücü Hizmetlerinin Yürütülmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik 08/04/2022 tarihinde Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu kapsamda kurs/programa katılım şartları, istihdam yükümlülüğü, program düzenlenebilecek meslekler ve uygulanacak işyerleri, kontenjana esas sigortalı sayısının ve kontenjanın belirlenmesi ve programların süresi gibi temel hususlarda değişiklik yapılmıştır.

Toplum yararına programlarda 29/05/2022 tarihli yönetmelik değişikliğiyle afet, salgın, acil durum dönemlerinde ve diğer mücbir sebeplerde işgücü piyasasına girmekte zorluk yaşayan özel politika gerektiren gruplara kamusal faydanın yüksek olduğu alanlarda yapılacak işlerle çalışma alışkanlığı ve disiplininin kazandırılmasının yanı sıra geçici süreyle gelir desteği sağlanmaktadır.

Aktif işgücü programları, İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurullarında alınan kararlar aracılığıyla hayata geçirilmekte olup, bu faaliyetler Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü

koordinasyonunda hazırlanarak, Kurul toplantılarında değerlendirildikten sonra uygulamaya konulmaktadır.

İl İstihdam Mesleki Eğitim Kurullarının organlarından biri olan denetim kurulları, il müdürlüklerince yürütülen aktif işgücü hizmetleri kapsamındaki kurs ve programlar ile sonuçlarını denetlemektedir.

2.1. Mesleki Eğitim Kursları

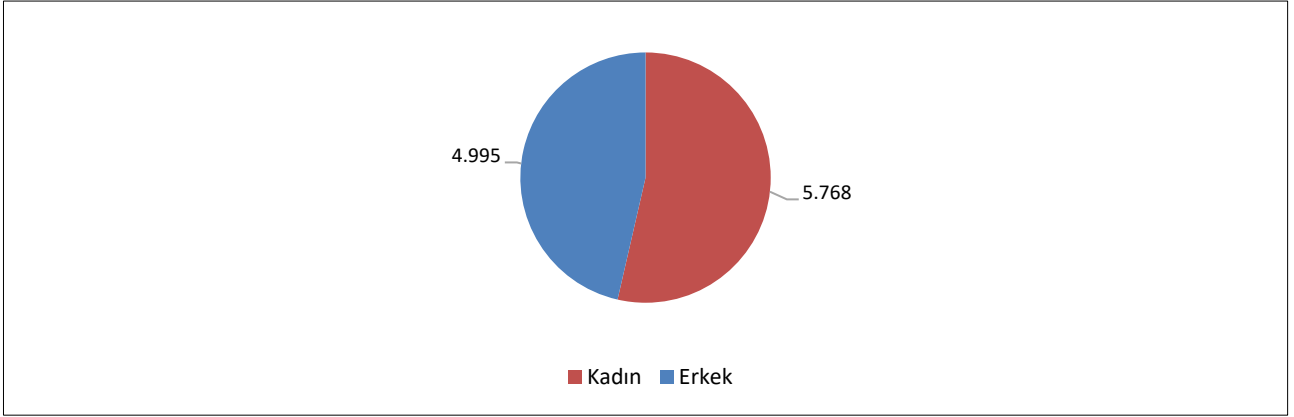
Mesleki eğitim kursları; mesleği olmayanlara meslek edindirmek, mesleği olmakla birlikte mesleki becerilerini geliştirmek isteyenlerin istihdam edilebilirliğini artırmak amacıyla en az %70 istihdam garantili olarak düzenlenmektedir. Mesleki eğitim kursları ile işgücü piyasasının ihtiyaç duyduğu tüm mesleklerde kursiyerlerin nitelikleri geliştirilerek istihdam edilebilirlikleri artırılmaktadır.

İşverenlerin eleman ihtiyacını hızlı ve etkin bir şekilde karşılayabilmek amacıyla düzenlenen mesleki eğitim kursları, talep edilen mesleklerde nitelikli işgücünün yetiştirilmesini sağlamaktadır. Böylece işverenlerin nitelikli işgücü ihtiyacı, işverenlerin herhangi bir maliyete katlanmalarına gerek kalmadan karşılanmaktadır.

İhtiyaç duyulan nitelikli işgücünün en baştan yetiştirilmesinin yanında, işverenlerin hâlihazırda çalışanı olan ancak yeterli niteliğe sahip olmayan ve/veya diğer mevzuatlarla belirlenen belgelere sahip olmayan çalışanlarının eğitilmesi ve belge sahibi olması için de “Çalışanların Mesleki Eğitimi” adı altında kurslar düzenlenmektedir. Çalışanların mesleki eğitimi kursları aracılığıyla, işverenlerin herhangi bir maliyete katlanmasına gerek kalmadan çalışanlarının daha nitelikli hale gelmesi ve belge sahibi olması sağlanmaktadır.

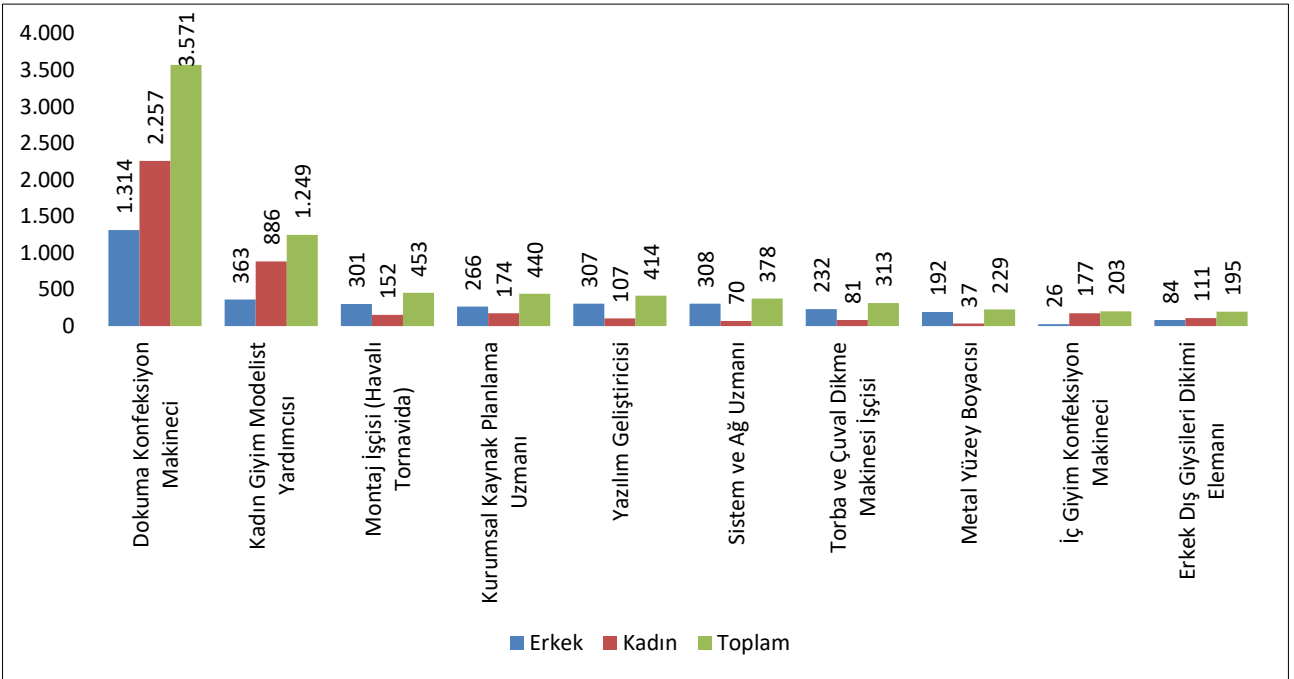
Mesleki eğitim kurslarına katılan kursiyerlere, kurslara fiilen katıldıkları günlerde ulaşım, beslenme gibi zaruri ihtiyaçlarını karşılayabilecekleri cep harçlıkları, genel sağlık sigorta primleri ve iş kazası ve meslek hastalığı sigorta primleri İŞKUR tarafından karşılanmaktadır. Ayrıca mesleki eğitim kurslarında kursiyerlere eğitim veren eğiticilerin giderleri de İŞKUR tarafından karşılanabilmektedir. Böylece işveren ihtiyaç duyduğu nitelikli işgücünü eğitim masraflarına katlanmadan mesleki eğitim kurslarında yetiştirebilmektedir.

Şekil 1: Mesleki Eğitim Kursları Faydalanıcı Sayısı

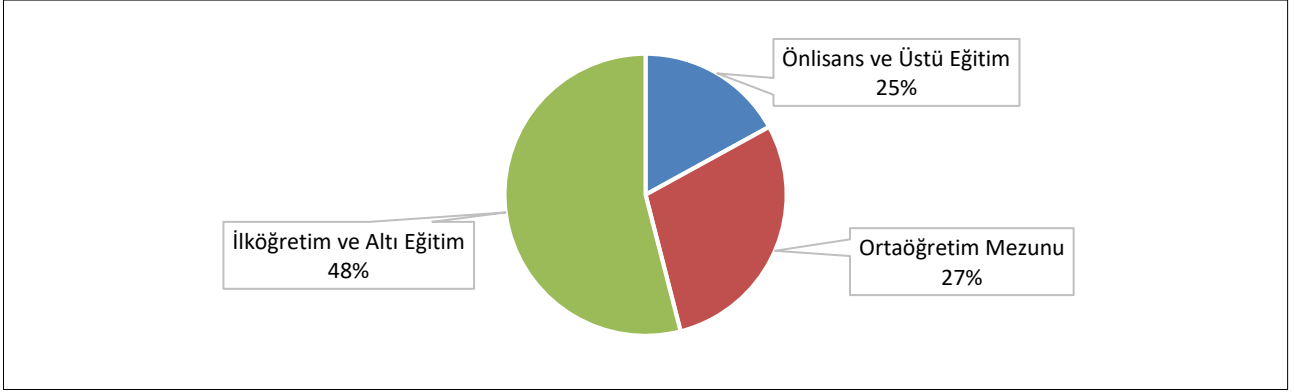
2022 yılında düzenlenen mesleki eğitim kurslarına toplam 10 bin 763 kişi katılmıştır. Yararlanıcıların yaklaşık; %53'ü kadın, %46'sı 15-24 yaş grubundaki gençlerdir.

Şekil 2: 2022 Yılı En Çok Mesleki Eğitim Kursiyeri Olan Meslekler (İlk 10)

Mesleki eğitim kurslarına katılanların dağılımı meslek gruplarına göre farklılaşmaktadır. 2022 yılında Dokuma Konfeksiyon Makineci mesleğinde düzenlenen mesleki eğitim kursuna katılanların %63'ü kadınken Yazılım Geliştiricisi mesleğinde düzenlenen mesleki eğitim kursuna katılanların %26'sı kadındır.

Şekil 3: Eğitim Durumuna Göre Mesleki Eğitim Kursu Faydalanıcı Sayısı

2022 yılında mesleki eğitim kurslarından yararlananların %48'i ilköğretim ve altı eğitim mezunu, %27'si ortaöğretim mezunu, %25'i ise ön lisans ve üstü eğitim mezunu kişilerden oluşmaktadır.

2.2. İşbaşı Eğitim Programları

İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin, edinmiş oldukları teorik bilgiyi, pratiğe dönüştürmek, mesleki açıdan tecrübe kazanmalarını sağlamak ve işverenlerin de işe alacağı kişiyi kendi bünyesinde yetiştirmesine ve kişiyi işin başında tanınmasına imkân sağlamak amacıyla en az 2 çalışanı olan işyerlerinde İşbaşı Eğitim Programı (İEP) düzenlenmektedir.

Gerçek bir çalışma ortamını katılımcılara sunan ve yararlanıcılara tecrübe kazanma fırsatı sağlayan İEP'ler İŞKUR'un en önemli faaliyetleri arasında yer almaktadır.

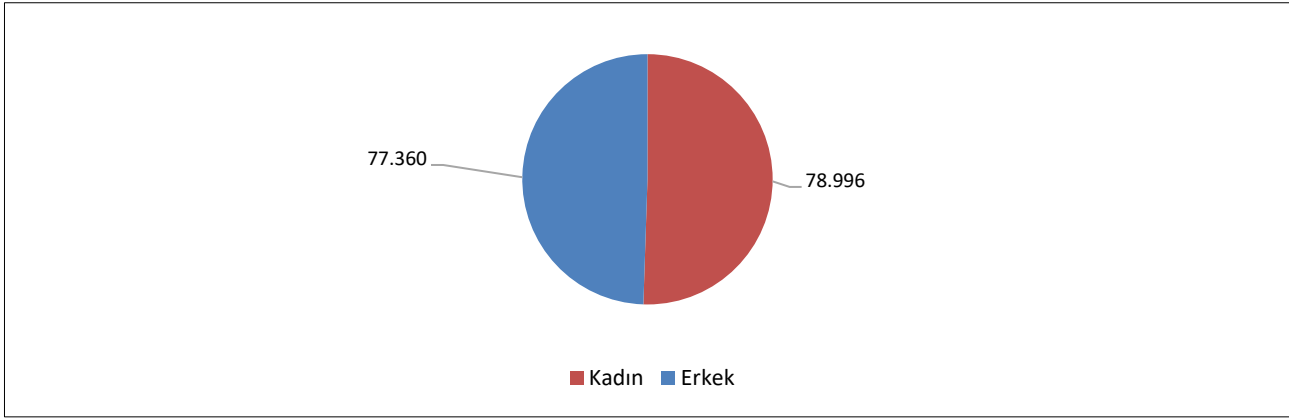
İşbaşı Eğitim Programı; günde en az 5 en fazla 8 saat olmak üzere ve haftada 6 günü ve 45 saati geçmeyecek şekilde düzenlenmektedir.

İşbaşı eğitim programı bilişim ve imalat sektörlerindeki işyeri ve mesleklerde en fazla 6 ay, tehlikeli ve çok tehlikeli mesleklerde MEB Hayat Boyu Öğrenme modüllerinin veya üniversite eğitim modüllerinin asgari süresinden az olmayacak şekilde (en fazla 240 gün) ve diğer sektörlerde ise en fazla 3 ay uygulanmaktadır.

Siber güvenlik, bulut bilişim, oyun geliştirme uzmanı ve kodlama gibi çağımızın ve geleceğin meslekleri olarak görülen alanlarda düzenlenecek olan işbaşı eğitim programlarına katılan 18-29 yaş arası gençler için 9 aya kadar işbaşı eğitim programı düzenlenebilmektedir.

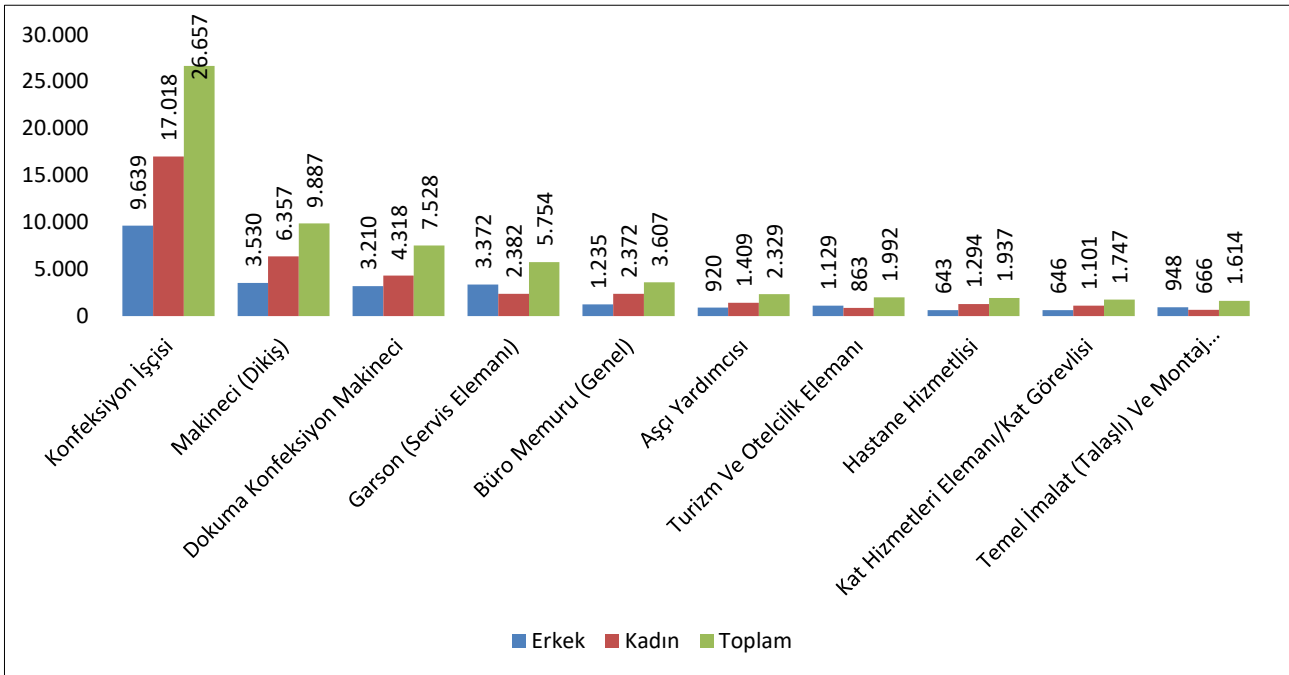
İşbaşı eğitim programlarına katılanlara fiilen katıldıkları günlerde ulaşım, beslenme gibi zaruri ihtiyaçlarını karşılayabilecekleri cep harçlıkları, genel sağlık sigorta primleri ve iş kazası ve meslek hastalığı sigorta primleri İŞKUR tarafından karşılanmaktadır.

Şekil 4: İşbaşı Eğitim Programları Faydalanıcı Sayısı

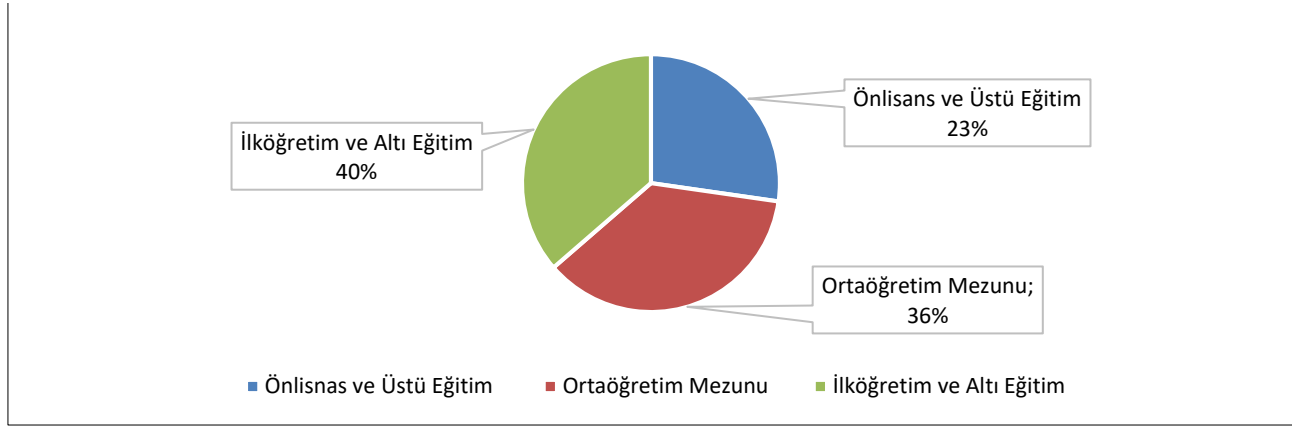
2022 yılında işbaşı eğitim programlarından toplam 156 bin 356 kişi yararlandırılmıştır. Katılımcıların yaklaşık %50'si kadınlardan oluşurken, %46'sı 15-24 yaş grubundaki gençlerden oluşmaktadır.

Şekil 5: 2022 Yılı En Çok İşbaşı Eğitim Programı Katılımcısı Olan Meslekler (İlk 10 Meslek)

İşbaşı eğitim programlarına katılanların dağılımı meslek gruplarına göre farklılaşmaktadır. 2022 yılında Konfeksiyon İşçisi mesleğinde düzenlenen işbaşı eğitim programına katılanların %64'ü kadınken Garson mesleğinde düzenlenen işbaşı eğitim programına katılanların %41'i kadındır.

Şekil 6: Eğitim Durumuna Göre İşbaşı Eğitim Programları Faydalanıcı Sayısı

2022 yılında işbaşı eğitim programı katılımcılarının %40'ı ilköğretim ve altı eğitim mezunu, %37'si ortaöğretim mezunu, %23'ü ise ön lisans ve üstü eğitim mezunu kişilerden oluşmaktadır.

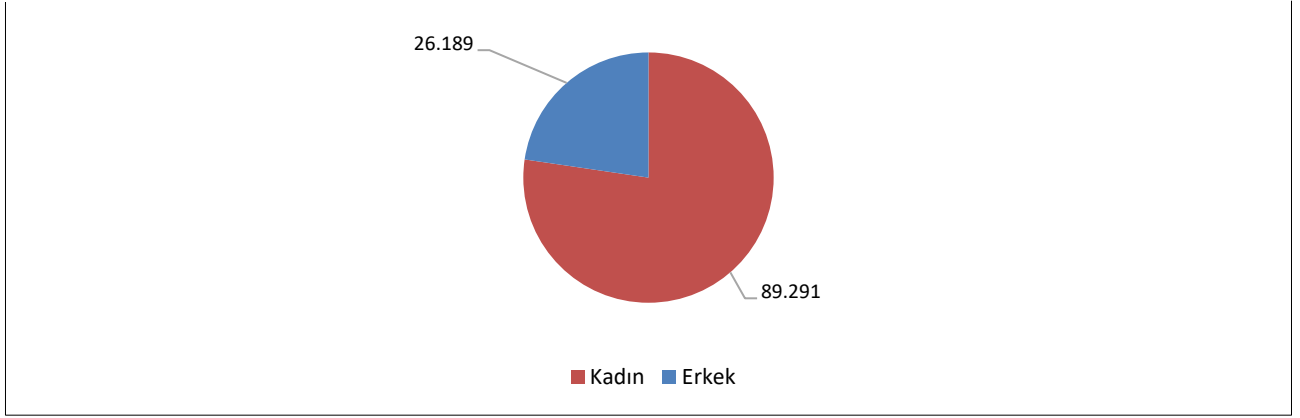
2.3. Toplum Yararına Programlar

Toplum Yararına Programlar (TYP), doğrudan veya yüklenici eli ile toplum yararına bir iş ya da hizmetin gerçekleştirilmesi yoluyla özellikle istihdamında zorluk çekilen işsizlerin çalışma alışkanlık ve disiplininden uzaklaşmalarını engelleyerek işgücü piyasasına uyumlarını gerçekleştirmek ve bunlara geçici gelir desteği sağlamak amacıyla uygulanmaktaydı.

29/05/2022 tarihli yönetmelik değişikliğiyle Toplum Yararına Programların amacı; (TYP) afet, salgın, acil durum dönemlerinde ve diğer mücbir sebeplerde kamu hizmetlerinin desteklenmesi yoluyla özel politika gerektiren gruplar başta olmak üzere işsizlerin çalışma alışkanlık ve disiplininden uzaklaşmalarını engellemek ve bu kişilere geçici gelir desteği sağlamak üzere yenilenmiştir.

Kadınlar, 35 yaş üstü bireyler, engelliler, eski hükümlüler, terörle mücadelede malul sayılmayacak şekilde yaralananlar TYP'lerin öncelikli hedef kitlesini oluşturmaktadır.

Şekil 7: Toplum Yararına Program Faydalancı Sayısı

2022 yılında TYP kapsamında uygulanan programlardan, toplam 115 bin 480 kişi yararlandırılmıştır. Yararlanıcıların 26 bin 189'u erkeklerden, 89 bin 291'i ise kadınlardan oluşmaktadır.

3. İŞGÜCÜ PIYASASI ANALİZLERİNE YÖNELİK FAALİYETLER

İşgücü piyasasına ilişkin güncel, doğru ve güvenilir bilgiye sahip olmak, işsizliğin azaltılması, istihdamın korunup, geliştirilmesi noktasında büyük önem arz etmektedir. İŞKUR, işgücü piyasasını düzenli olarak izleyerek araştırmalar yapmakta, bu araştırmalardan elde etmiş olduğu verileri derlemekte ve analiz etmektedir. Bu analizler neticesinde elde edilmiş veriler aracılığıyla da sunmuş olduğu hizmetlerin nitelik ve niceliğini artırmaktadır.

İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurullarında alınan mesleki eğitime ve aktif işgücü programlarına ilişkin kararlar işgücü piyasası analizlerine göre belirlenmektedir. İşgücü piyasası analizleri Kurula rehberlik etmektedir.

2007 yılından itibaren İŞKUR tarafından, 2011 yılının ikinci yarısından itibaren ise TÜİK iş birliğiyle, işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi amacıyla düzenli olarak İşgücü Piyasası Araştırmaları (İPA) gerçekleştirilmektedir.

İPA sonuçları; genel istihdam yapısını, açık işlerde talep edilen becerilerin ve işyerlerindeki istihdam beklentisinin tespitini, gelecek dönemde ihtiyaç duyulacak meslekler ile temininde güçlük çekilen meslekleri göstermesi ve bu tespitler neticesinde aktif işgücü politikalarına veri teşkil etmesi açısından oldukça büyük bir öneme sahiptir.

İşgücü Piyasası Araştırması (İPA), iş ve meslek danışmanlarımız tarafından yüz yüze görüşme yöntemi ile işverenlere işyerlerinde işyeri bilgi formu uygulanması suretiyle gerçekleştirilmekte iken son üç yıldır hibrit yöntem uygulanmıştır. Bu minvalde İl Müdürlüklerimiz, muhtelif yöntemler içerisinden (yüz yüze, telefon, elektronik posta vb.) kendilerine göre en uygun yöntemi belirlemişlerdir.

2022 yılı İşgücü Piyasası Araştırması'nın saha çalışması, 18 Nisan – 27 Mayıs tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Araştırma kapsamında Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından seçilen örneklem listesinde kayıtlı bulunan 2-9, 10-19 ve 20+ istihdamlı 82 bin 450 adet işyeri bulunmaktadır. Araştırma kapsamında 2-9 çalışana sahip işyerleri ile 10-19 çalışana sahip işyerleri (Ardahan, Bayburt, Kars, Gümüşhane, Kilis, Hakkâri ve Tunceli illerindekiler hariç) için Türkiye geneli sonuç verecek örnekleme yöntemi kullanılmış iken 20 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri için hem Türkiye geneli hem de il düzeyi tahmin verecek şekilde Ankara, Bursa, İstanbul ve İzmir illeri hariç olmak üzere 77 ilde tamsayım yöntemi kullanılmıştır.

Çalışma kapsamında 2-9 istihdamlı 1 milyon 360 bin 711 işyeri, 10-19 istihdamlı 115 bin 772 işyeri, 20 ve daha fazla istihdamlı 99 bin 380 işyeri olmak üzere toplam 1 milyon 575 bin 863 işyeri için genelleştirilmiştir.

Araştırma sonuçlarına bakıldığında; sektörler itibariyle çalışma kapsamında en fazla işyeri sırasıyla “Toptan ve perakende ticaret”, “İmalat” ve “Ulaştırma ve depolama” sektörlerinde yer almaktadır.

- 2-9 istihdamlı işyerlerinin %8’inin, 10-19 istihdamlı işyerlerinin %18,1’inin, 20+ istihdamlı işyerlerinin %21,2’sinin part-time çalışma yapan işyerleri olduğu görülmektedir.
- 2-9 istihdamlı işyerlerinin %7’sinin, 10-19 istihdamlı işyerlerinin yüzde18,2’sinin, 20+ istihdamlı işyerlerinin %34,2’sinin vardiyalı çalışma yaptığı görülmektedir.
- 2-9 istihdamlı işyerlerinin %3,8’inin, 10-19 istihdamlı işyerlerinin %15,7’sinin, 20+ istihdamlı işyerlerinin %27,4’ünün ihracat yaptığı görülmektedir.
- En fazla çalışanı olan üç sektör sırasıyla “İmalat”, “Toptan ve perakende ticaret” ve “İnşaat” sektörleridir.

Araştırma kapsamında; açık iş sonuçlarına bakıldığında, Araştırma kapsamındaki toplam 1 milyon 575 bin 863 işyerinden 117 bin 285 tanesinin çalışma döneminde açık işi olduğu tespit edilmiş ve bu işyerlerinde toplam 387 bin 490 kişilik açık iş olduğu bilgisi alınmıştır. 2+ çalışanlı işyerlerindeki açık iş oranı %2,4 olarak gerçekleşmiştir. Açık iş oranı en yüksek olan sektör “Diğer Hizmet Faaliyetleri ” sektörüdür. Diğer taraftan, Türkiye genelinde açık iş oranı olan %2,4’ün üzerinde kalan sektörler; Diğer Hizmet Faaliyetleri, Gayrimenkul Faaliyetleri, Bilgi ve İletişim, Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri ve İmalat sektörleri olmuştur.

İşgücü temini sonuçlarına bakıldığında; 131 bin 463 işyerinde 379 bin 616 kişinin eleman temininde güçlük çektiği tespit edilmiştir. İşyeri büyüklüğüne göre ise 2-9 çalışanı olan işyerlerinin %6,9’unda 10-19 çalışanı olan işyerlerinin %15,6’sında, 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerlerinin ise %19,4’ünde temininde güçlük çekilen mesleklerin olduğu görülmüştür.

Araştırma kapsamında yer alan tüm işyerleri göz önünde bulundurulduğunda 2 ve daha fazla istihdamlı işyerlerinde eleman temininde güçlük çektiğini bildiren işyeri oranı %8,3 olarak tespit edilmiştir. İşverenlerin açık işlerinde talep ettikleri beceriler incelendiğinde; ilk sırada Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisinin yer aldığı görülmektedir. Bu beceriyi sırasıyla; İş Tecrübesi, Takım Çalışması, İletişim ve İfade Yeteneği, Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, Sorun Çözme

ve İnisiyatif Alabilme, Analitik Düşünebilme, İkna Kabiliyeti ve Pazarlama Gücü, Bilgisayar Kullanımı ve Yabancı Dil becerileri takip etmektedir. Bununla birlikte, her mesleğin kendine özgü farklı becerileri gerektirmesi sebebiyle işverenlerin açık işlerinde talep ettikleri beceri sıralaması meslek bazında değişebilmektedir.

Araştırma kapsamında işverenlerden, sektörlerinde gelecek on yılda öne çıkacağını düşündükleri mesleklerin bilgisi alınmaktadır. Bu kapsamda gelecek on yılda; Yazılım Mühendisi, E-Ticaret Uzmanı, Bilişim Personeli, Elektrikli Otomobil Ustası, Elektrikli Araç Tamir Bakım, 3D İnşaat Yapım Yazılım Mühendisi mesleklerinin ön plana çıkacağı anlaşılmaktadır.

4. ÖZEL POLİTİKA GEREKTİREN GRUPLARA YÖNELİK FAALİYETLER

Kadın, genç, engelli, eski hükümlü, yaşlı, göçmen, uzun süreli işsizler gibi kesimlerden oluşan ve işgücü piyasasına girmekte ve istihdamlarını sürdürülebilir kılmakta zorluk yaşayan kişiler, özel politika gerektiren gruplar olarak ifade edilmektedir.

İnsanların işsiz kalmaları halinde, mevcut yeteneklerin kaybedilmesi, kendine güvenin ve çalışma arzusunun azalması, düzenli bir gelirden mahrum kalınması ve hatta suç işleme yönünde eğilimin artması gibi hiç de istenilmeyen durumlar yaşanmaktadır. Bu nedenlerden dolayı, özel politika gerektiren grupların işgücü piyasasına girmesi ve istihdamlarının korunması; ekonomik, sosyolojik ve psikolojik açıdan büyük bir öneme sahiptir. Bu bireylerin istihdamının desteklenmesine yönelik politikalar günden güne yaygınlaşmakta, hayata geçirilen yerel, ulusal ve uluslararası çalışmalarda bu gruplara yönelik farkındalık düzeyi artırılmaya çalışılmaktadır. İŞKUR da bu grupların işgücü piyasasına kazandırılmasına yönelik özel uygulama ve programlar geliştirmektedir.

Bu uygulamalardan birisi olan İş Kulüpleri; kadınlar, gençler, engelliler, uzun süreli işsizler, eski hükümlüler gibi özel politika gerektiren gruplara yönelik yöntem ve motivasyon desteği vermeyi hedefleyen yoğunlaştırılmış bir iş ve meslek danışmanlığı programıdır. 2017 yılı başında uygulamaya geçen İş Kulüpleri, 2022 yılı itibarıyla 81 il ve 101 birimde faaliyet göstermektedir.

İş Kulüplerinde; öz geçmiş hazırlama, mülakat teknikleri, iş arama kanalları hakkında teorik bilgilerin yanı sıra katılımcılara, işverenlerle birebir mülakat uygulaması hizmeti verilmekte ve böylece iş hayatına girmekte zorlanan vatandaşlarımızın yoğun danışmanlık desteği ile daha kolay iş bulmaları sağlanmaktadır.

Yine özel politika gerektiren grupların istihdamının desteklenmesine yönelik bir uygulama olan Toplum Yararına Programlar (TYP), doğrudan veya yüklenici eli ile toplum yararına bir iş ya da hizmetin gerçekleştirilmesi yoluyla özellikle istihdamında zorluk çekilen işsizlerin çalışma alışkanlık ve disiplininden uzaklaşmalarını engelleyerek işgücü piyasasına uyumlarını gerçekleştirmek ve bunlara geçici gelir desteği sağlamak amacıyla uygulanmaktaydı. 29/05/2022 tarihli yönetmelik değişikliğiyle Toplum Yararına Programların amacı; (TYP) afet, salgın, acil durum dönemlerinde ve diğer mücbir sebeplerde kamu hizmetlerinin desteklenmesi yoluyla özel politika gerektiren gruplar başta olmak üzere işsizlerin çalışma alışkanlık ve disiplininden uzaklaşmalarını engellemek ve bu kişilere geçici gelir desteği sağlamak üzere yenilenmiştir. Kadınlar, 35 yaş üstü bireyler, engelliler, eski hükümlüler ve terörle mücadelede malul sayılmayacak şekilde yaralananlar, TYP başvurularında öncelikli olarak değerlendirilmektedir.

İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulları, işgücü piyasasına ilişkin sorunlara çözüm üretirken, aynı zamanda yereldeki en yakın aktör olarak özel politika gerektiren gruplara yönelik önemli görevleri yerine getirmekte ve bu konuda birçok destekleyici politikayı hayata geçirmektedir.

4.1. Kadınlar

Beşerî sermayenin büyüklüğü ve niteliği, ekonomik ve sosyal kalkınmanın en önemli unsurları arasında yer almaktadır.

Cumhuriyetimizin 100. kuruluş yıldönümü olan 2023 yılında Dünya'nın en büyük on ekonomisi arasında yer alma hedefine ulaşılması noktasında, nüfusumuzun yaklaşık olarak yarısını oluşturan kadınların da ekonomik hayata etkin katılımı büyük öneme sahiptir. Kadınların ekonomik yaşama daha fazla katılmaları ve toplumdaki konumlarının iyileştirilmesi, kalkınma ve büyümeden daha fazla pay almalarını sağlayacaktır.

Kadın İstihdamının Artırılması ve Fırsat Eşitliğinin Sağlanması konulu 2010/14 sayılı Başbakanlık Genelgesi ile kadın istihdamı konusunda İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurullarına çeşitli görevler verilmiştir. Buna göre; İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulları çalışmalarında kadın-erkek fırsat eşitliğini gözetmekte ve bu kurullara "kadın" konusunda faaliyet gösteren sivil toplum kuruluşlarından bir temsilcinin katılımı sağlanmaktadır. Ayrıca en az bir Kurul toplantısında kadınlara ilişkin özel gündem oluşturulmaktadır.

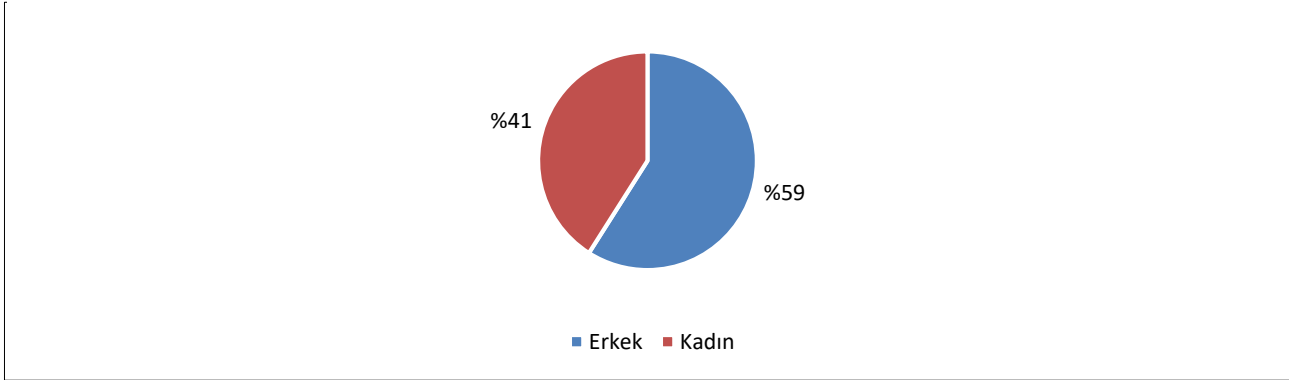
2002 yılında İŞKUR aracılığıyla özel sektörde 4 bin 543 kadın işe yerleştirilmiş iken; 2022 yılında yaklaşık 114 kat artışla 516 bin 558 kadın özel sektörde işe yerleştirilmiştir.

Son yıllarda kadınların, gençlerin ve engellilerin istihdamının daha fazla desteklenmesine yönelik teşvik düzenlemeleri de hayata geçirilmiştir. Bu kapsamda 2018 yılında uygulaması başlatılan “İlave İstihdam Teşviki” ile bir önceki yıl çalışan sayısı ortalamasına ilave olarak istihdam edilecek her bir sigortalının sigortalı ve işveren hissesi primleri ile damga ve gelir vergisi işsizlik sigortası fonundan karşılanmaktadır. Bilişim ve imalat sektöründe ilave istihdam edilen her bir kişi için aylık 5.004 TL'ye kadar; diğer sektörlerde ise ilave istihdam edilen her bir kişi için aylık 1.876,50 TL'ye kadar destek 2022 yılı sonuna kadar sağlanmıştır.

“İlave İstihdam Teşvikinden” yararlanma süresi, kapsama giren her bir sigortalı için en fazla 12 ay iken, gençlerin (18-25 yaş), kadınların ve engelli vatandaşların işe alınması durumunda yararlanma süresi 18 ay olarak uygulanmıştır.

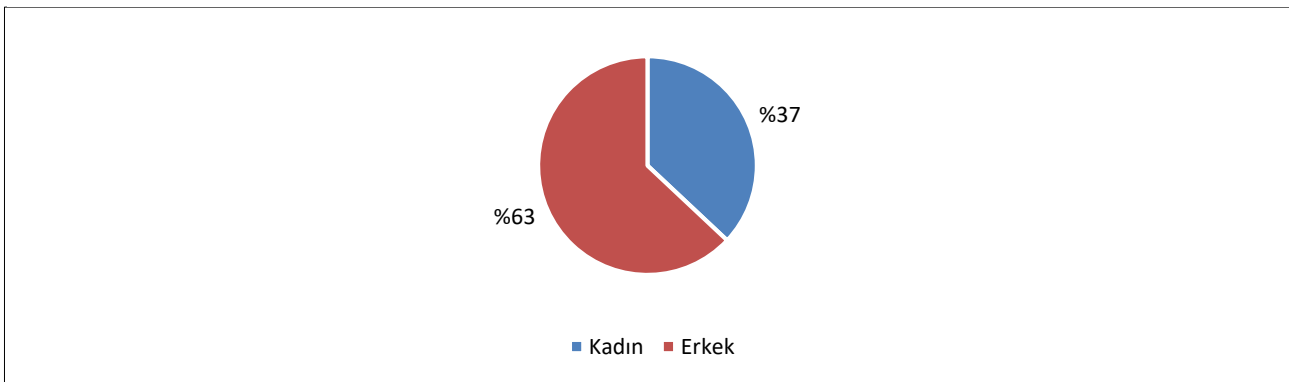
Bununla birlikte 2011’den bu yana kadın ve genç istihdamı ile mesleki yeterlilik belgesi sahibi olanların istihdamını teşvik etmek amacıyla; 31/12/2023 tarihine kadar 18 yaş ve üzeri kadınları istihdam eden özel sektör işverenlerinin kişinin durumuna göre 2022 yılı için 24 ila 54 ay arasında, prime esas kazanç üst sınırına kadarki sosyal güvenlik primi işveren payları (1.025,82 ila 7.693,65 TL) yine fondan karşılanmıştır.

Şekil 8: Bireysel Görüşme Yapılan Kadın Oranı

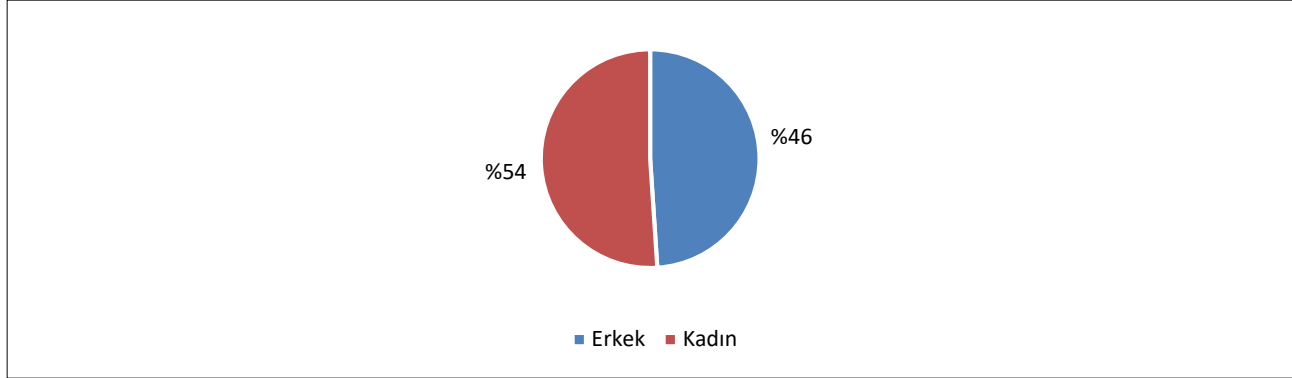
İŞKUR tarafından yapılan bireysel görüşmelerle, vatandaşlarımız Kurum hizmetleri hakkında bilgi sahibi olmakta ve işgücü piyasasına giriş noktasında daha donanımlı hale gelmektedir. 2022 yılında 2 milyon 309 bin 466 danışan ile 3 milyon 139 bin 241 bireysel görüşme gerçekleştirilmiştir. 2022 yılı içinde 950 bin 855 kadın danışan ile 1 milyon 226 bin 961 bireysel görüşme gerçekleştirilmiştir. 2022 yılı bireysel görüşme yapılan danışanların oransal dağılımı; %59 erkek ve %41 kadın olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 9: İşe Yerleştirilen Kadın Oranı

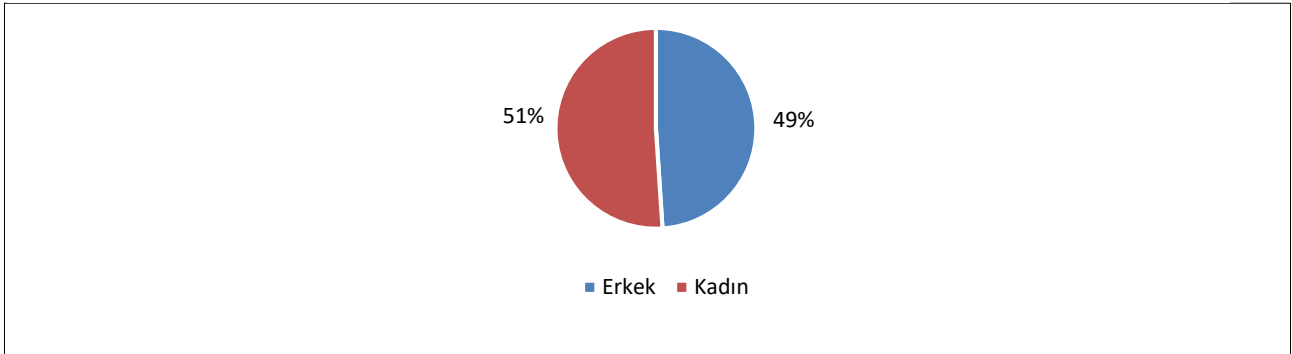
2022 yılında İŞKUR aracılığıyla özel sektörde işe yerleştirilen 1 milyon 378 bin 516 kişinin, 516 bin 558'i kadındır. İşe yerleştirilenler içerisindeki kadın oranı %37, erkek oranı ise %63'tür.

Şekil 10: Mesleki Eğitim Kurslarından Faydalanan Kadın Oranı

Mesleki eğitim kursları, özellikle kadınlar için Kurumumuz tarafından yürütülen önemli faaliyetlerden birisidir. Bu kapsamda 2022 yılında Kurumumuzun sağlamış olduğu mesleki eğitim kurslarından toplam 10 bin 763 kişi yararlanmış olup, bu kişilerin 5 bin 768'i kadın, 4 bin 995'i ise erkektir. Mesleki eğitim kurslarından yararlananların %54'ü kadınlardır.

Şekil 11: İşbaşı Eğitim Programlarından Faydalanan Kadın Oranı

İşbaşı eğitim programları, aktif işgücü piyasası programları içerisinde önemli bir yer tutmakta ve işi işin başında öğrenmeyi sağlaması bakımından teorik eğitimden farklılaşmaktadır. 2022 yılında işbaşı eğitim programlarından 156 bin 356 kişi yararlanmıştır. Bu kişilerin 77 bin 360'unu erkekler, 78 bin 996'sını ise kadınlar oluşturmaktadır. Tablodan da görüleceği üzere, işbaşı eğitim programlarına katılanların %51'ini kadınlar oluşturmaktadır.

4.2. Gençler

Tecrübe eksikliği, beceri noksanlığı ve uyumsuzluğu başta olmak üzere çeşitli nedenlerden ötürü işgücü piyasasına girişte zorluk yaşayan gençlere (15-24 yaş) yönelik Kurumumuz tarafından önemli destek politikaları geliştirilmektedir. Bu kapsamda 2020 yılında 298 bin 49 genç, özel sektörde işe yerleştirilmiştir.

İlave istihdam teşvikinde sektörel farklılaşmaya gidilmiş olmakla birlikte işgücü piyasamıza önemli bir ivme kazandıracak olan bu uygulamada, özel politika gerektiren gruplara ilişkin de bir takım koruyucu düzenlemelere yer verilmiştir. “İlave İstihdam Teşvikinden” yararlanma süresi, kapsama giren her bir sigortalı için en fazla 12 ay iken, gençlerin (18-25 yaş), kadınların ve engelli vatandaşlarımızın işe alınması durumunda yararlanma süresi 18 ay olarak uygulanmıştır. Bu sayede, gençleri işe alma konusunda çekince sahibi olan işverenlerin bu kaygılarının giderilmesine katkı sağlanmıştır. Söz konusu teşvik, 2022 itibarıyla sona ermiştir.

İlave İstihdam Teşvikinin yanı sıra, 2011’den bu yana kadın ve genç istihdamı ile mesleki yeterlilik belgesi sahibi olmayı teşvik etmek maksadıyla; 31/12/2023 tarihine kadar 2022 yılı için 18-29 yaş arası gençleri istihdam eden özel sektör işverenlerinin 24 ile 54 ay, prime esas kazanç üst sınırına kadarki sosyal güvenlik primi işveren payları (1.025,82 ila 7.693,65 TL) karşılanmıştır.

Çırak ve aday çıraklar ile işletmelerde mesleki eğitim gören, staj veya tamamlayıcı eğitime devam eden öğrenciler için ücret desteği sağlanmakta ve eğitim ile iş hayatı arasındaki ilişki güçlendirilmektedir.

Ayrıca üniversite öğrencilerinin de hızlı bir şekilde iş yaşamına geçişini sağlamak maksadıyla fen ve mühendislik bilimlerinde eğitim alan öğrencilerin öğrenimlerinin son yılında bir yarıyıl özel sektör işletmelerinde, teknoparklarda, Ar-Ge merkezlerinde ya da sanayi kuruluşlarında uygulamalı eğitimlerinde ücret desteği sağlanmaktadır.

Mesleksizlik sorununu çözmek ve iş arayanlara işgücü piyasasında talep edilen mesleki nitelik ve becerileri kazandırmak maksadıyla Türkiye’nin dört bir yanında mesleki eğitim kursları düzenlenmektedir. Gençlerimizin işgücü piyasasına girişlerini kolaylaştırmak ve mesleki tecrübe eksikliğini gidermek maksadıyla işbaşı eğitim programları düzenlenmektedir.

İşbaşı eğitim programları, işverenlerin talepleri ve günümüz şartlarına uygun şekilde yapılandırılmaktadır. Bu kapsamda 2018 yılında bilişim ve imalat sektörlerindeki mesleklerde

düzenlenen işbaşı eğitim programlarının süresi 3 aydan 6 aya çıkarılmıştır. Söz konusu düzenlemeyle bilişim ve imalat sektörlerinde nitelikli işgücünün yetiştirilmesi özel olarak desteklenmektedir.

Gençlere nitelikli alanlarda ve geleceğin mesleklerinde eğitimler de sunulmaktadır. Siber güvenlik, bulut bilişim, oyun geliştirme uzmanı ve kodlama gibi çağımızın ve geleceğin meslekleri olarak görülen alanlarda düzenlenecek işbaşı eğitim programlarına katılan 18 - 29 yaş arası gençlerimiz için işbaşı eğitim programlarının süresi 9 aya uzatılmıştır.

Bireysel danışmanlık hizmetlerinin yanı sıra okullarda gerçekleştirilen danışmanlık faaliyetleri, Meslek Tanıtım Günleri, Meslek Seçimine Destek Dergisi ve İŞKUR Kampüslerde verilen hizmetlerle gençlere kariyer planlamalarında ve meslek seçimlerinde destek olunmaktadır.

İllerde düzenlenmeye başlayan “Meslek Tanıtım Günleri” ile üniversite tercihleri öncesinde öğrencilere yardımcı olmak amaçlanmaktadır. 2022 yılında 49.755 genç bu faaliyetlere katılmıştır.

Meslek seçme aşamasında bulunan öğrencilere ve velilerine yardımcı olmak amacıyla hazırlanan ve 2013 yılında 700 bin adet, 2014-2018 yılları arasında 1’er milyon adet basılarak dağıtılan Meslek Seçimine Destek Dergisi, 2019 yılında da 500 bin adet basılarak dağıtılmıştır. İş ve meslek danışmanları tarafından yapılan okul ziyaretleri kapsamında düzenlenen seminerlerde iş arama becerileri ve dergi hakkında öğrenciler bilgilendirilmiş ve dergiler okullarda öğrencilerle paylaşılmıştır. 2020 yılından itibaren gelişen teknolojiyle uyumlu olarak Meslek Seçimine Destek Dergisi online ortamda dijital olarak öğrencilere sunulmuştur.

Üniversite öğrencilerine etkin bir şekilde iş ve meslek danışmanlığı hizmeti sunulabilmesi için devlet ve vakıf üniversitelerinde kampüslerde/fakültelerde/yüksekokullarda 2013 yılından bu yana 105 noktada faaliyet gösteren Üniversite İrtibat Noktaları, 2020 yılında yeniden yapılandırılmıştır ve “İŞKUR Kampüs” adıyla faaliyetlerine devam etmektedir.

Yeni yapıda İş Kulübü ve Üniversite Kariyer Merkezleri iş birliği artırılarak öğrencilere hizmet sunulmaya devam edilmektedir. Sunulan hizmetlerde etkinliğin artırılması amaçlanmıştır. 2022 yılı itibarıyla 81 ilde 170 üniversitede İŞKUR Kampüs faaliyetimiz devam etmektedir.

“Ne Eğitimde Ne İstihdamda Olan Gençler (NEET)” özel politika gerektiren gruplar arasında yer almakta olup Kurumumuz potansiyel olarak bu grupta yer alabilecek kişileri tespit etmekte ve bu kitleye yönelik faaliyetler yürütmektedir. Bu kapsamda, İŞKUR’a kayıtlı 15-24 yaş aralığındaki gençlere yönelik potansiyel NEET tespiti ve İş Avcılığı Danışmanlık Modeli 2019 yılında hayata

geçirilmiştir. Bu çalışmada İŞKUR’a kayıtlı olan kişiler arasından potansiyel olarak NEET olarak değerlendirilenler tespit edilmektedir. NEET olarak tespit edilen kişilerin iş gücü piyasasına kazandırılmasına yönelik iş ve meslek danışmanlığı hizmeti sunulmaktadır. Bu modelde iş ve meslek danışmanı potansiyel NEET birey için uygun Kurum hizmeti taraması yapmakta, uygun hizmet tespit edildiğinde birey ile iletişime geçilmektedir. Bu kapsamda, 2022 yılında 100 bin 150 gence ulaşılmış olup bu gençlerin 27 bin 286’sı İŞKUR aracılığıyla işe yerleştirilmiş, 5 bin 551’i ise aktif iş gücü piyasası programlarına dâhil edilerek iş gücü piyasasına kazandırılmıştır.

Üniversiteler, yerel düzeyde faaliyet gösteren diğer kurum ve kuruluşlarla iş birliği içerisinde düzenlenen Kariyer Günü etkinlikleri ile çalışma hayatına yeni atılacak olan nitelikli gençler, işverenler ve alanında uzman kişilerle buluşturulmakta ve gençlerin sektörler ve firmalar hakkında bilgi edinerek kariyer planlaması yapmasına destek sağlanmaktadır. Ayrıca 2019 yılında Sayın Bakanımızın talimatlarıyla üniversite öğrencilerine yönelik kampanya başlatılması konusunda çalışmalar yapılmış ve bu kapsamda 81 ilde “İŞKUR Kampüste” ismiyle üniversite öğrencilerinin eğitimden iş hayatına geçiş yapmasını destekleme maksadıyla bilgilendirme faaliyetleri düzenlenmiştir. Covid-19 salgın hastalıkla mücadele kapsamında toplu etkinliklerin iptal edilmesi nedeniyle 2021 yılında 16 kariyer günü düzenlenebilmiş ve kariyer günlerine 22 bin 65 kişi katılım sağlamıştır. 2022 yılında ise 58 kariyer günü düzenlenmiş olup 55 bin 40 kişi katılım sağlamıştır.

2019 yılında Mersin ilinde “Türkiye’nin ilk sanal istihdam fuarı” gerçekleştirilmiştir. Söz konusu sanal fuar, 2-3 Mayıs 2019 tarihlerinde 9 uncusu düzenlenen Mersin İş ve Kariyer Fuarı (MERSİNİF) 2019 etkinliği ile eş zamanlı olarak uygulanmıştır. Etkinliğin ikincisi 25-26 Eylül 2019 tarihlerinde 50 firmanın katılımıyla, üçüncüsü 26-27 Aralık 2019 tarihlerinde 132 firmanın katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Dördüncü Sanal İstihdam Fuarı ise 24-25 Aralık 2020 tarihlerinde kısa ve orta vadede en çok işgücü talebinde bulunacak 50 firmayla gerçekleştirilmiştir.

08-09 Temmuz 2021 tarihinde beşinci Sanal İstihdam Fuarımız kısa ve orta vadede en çok işgücü talebinde bulunacak 51 firmayla gerçekleştirilmiş olup, bu firmaların başvuruya açmış olduğu açık iş sayısı 9 bindir. Söz konusu fuara katılımcı olacak işverenler turizm sektöründen ve pandemi döneminde en fazla işgücü talebinde bulunacak firmalar arasından seçilmiştir.

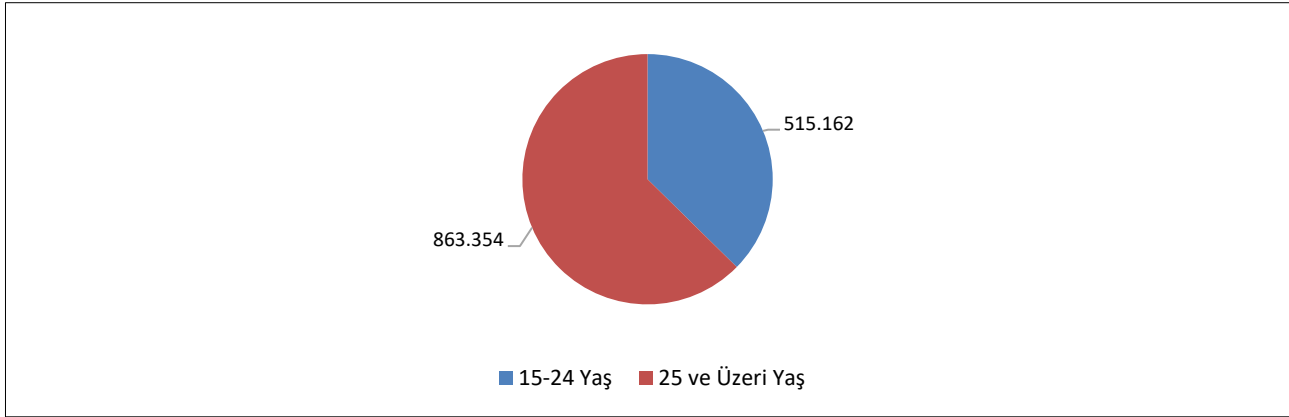
2022 yılında gerçekleştirilen altıncı sanal istihdam fuarı Bursa ili özelinde, yedinci sanal fuar Sinop ili özelinde, sekizinci sanal fuar ise Mersin ili özelinde düzenlenmiş ve başarılı bir şekilde tamamlanmıştır. Bursa’da düzenlenen altıncı sanal fuar aynı zamanda İŞKUR’un kendi platformu üzerinden gerçekleştirilen ilk fuar olma özelliği taşımaktadır.

2022 yılında iller özelinde yapılan sanal istihdam fuarlarını bölgesel düzeyde yapılan sanal fuarlar izlemiştir. Bölgesel sanal istihdam fuarları 29 ilde (İzmir - Denizli, Kocaeli - Kırklareli - Balıkesir - Çanakkale, Antalya - Kahramanmaraş - Hatay - Osmaniye, Sakarya - Tekirdağ - Yalova - Düzce, Eskişehir - Konya, Aksaray - Kayseri, Samsun - Zonguldak - Kastamonu, Erzurum - Muş - Van, Afyonkarahisar - Manisa, Diyarbakır - Mardin - Gaziantep) gerçekleştirilmiştir.

2022 yılı içerisinde 32 farklı ilin katılımıyla düzenlenen sanal istihdam fuarları süresince çevrimiçi seminerler, engelli görüşmeleri ve mülakatlar yapılmıştır. 32 sanal fuar için toplam 1104 stant oluşturulmuş, fuarları 35.287 iş arayan ziyaret etmiş ve 31.771 adet özgeçmiş iletilerek iş başvurusunda bulunulmuştur. Ayrıca 50’den fazla seminer düzenlenmiştir.

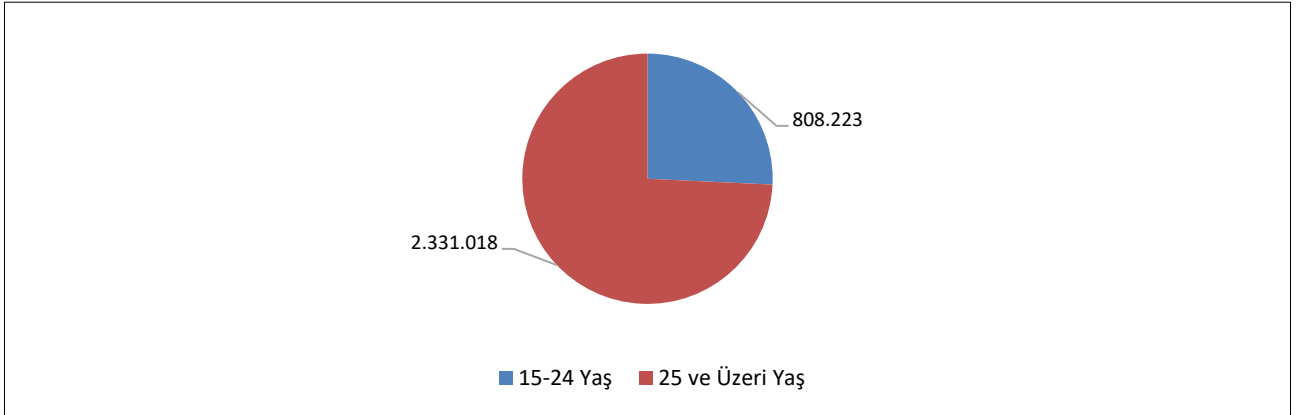
2019 – 2022 yılları arasında 37 tane sanal fuar düzenlenmiştir. 2022 yılı itibarıyla düzenlenen sanal istihdam fuarları (son 32 fuar) İŞKUR’un kendi platformu üzerinden gerçekleştirilmiştir. İş arayan ve işverenlere zaman ve maliyet tasarrufu sağlayan Sanal İstihdam Fuarında, iş arayan vatandaşlar “<https://sanalistihdamfuari.iskur.gov.tr>” adresi üzerinden firmalar hakkında bilgi temin ederek firma yetkilileri ile güvenli bir şekilde çevrimiçi görüşme gerçekleştirebilmekte, özgeçmiş yükleyebilmekte, fuar esnasında planlanan çevrimiçi seminerlere katılım sağlayabilmektedir.

Şekil 12: Özel Sektörde İşe Yerleştirilen Genç Sayısı

Gençlere yönelik özel çalışmaların da etkisiyle, özel sektörde 2022 yılında işe yerleştirilmesine aracılık edilen 1 milyon 378 bin 516 kişinin, %37’si gençlerden (515 bin 162) oluşmaktadır.

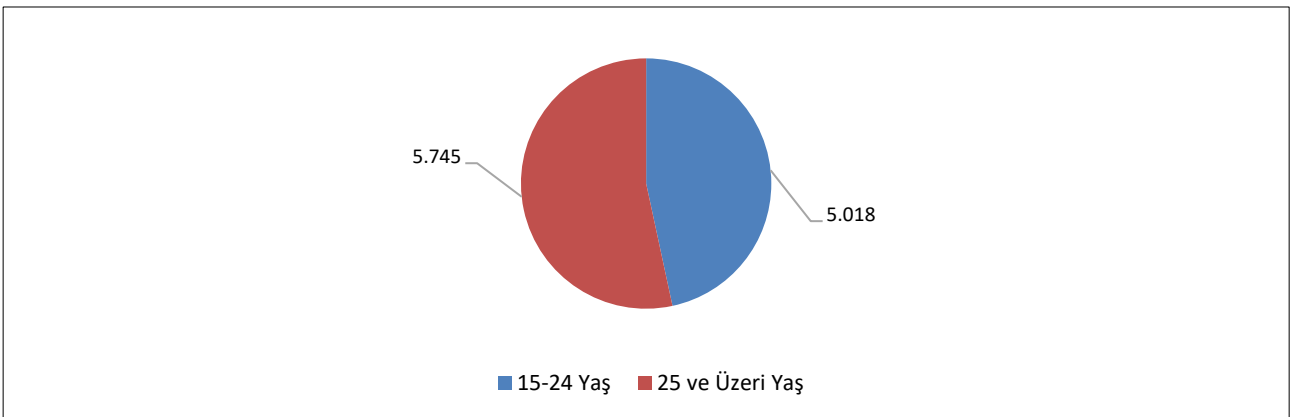
Şekil 13: Gençlerle Yapılan Bireysel Görüşme Sayısı

Bireysel görüşme sayısı 2022 yılında 3 milyon 139 bin 241 olarak gerçekleşmiş olup, 15-24 yaş grubunda yer alan gençlerde bu sayı 808 bin 223'tür.

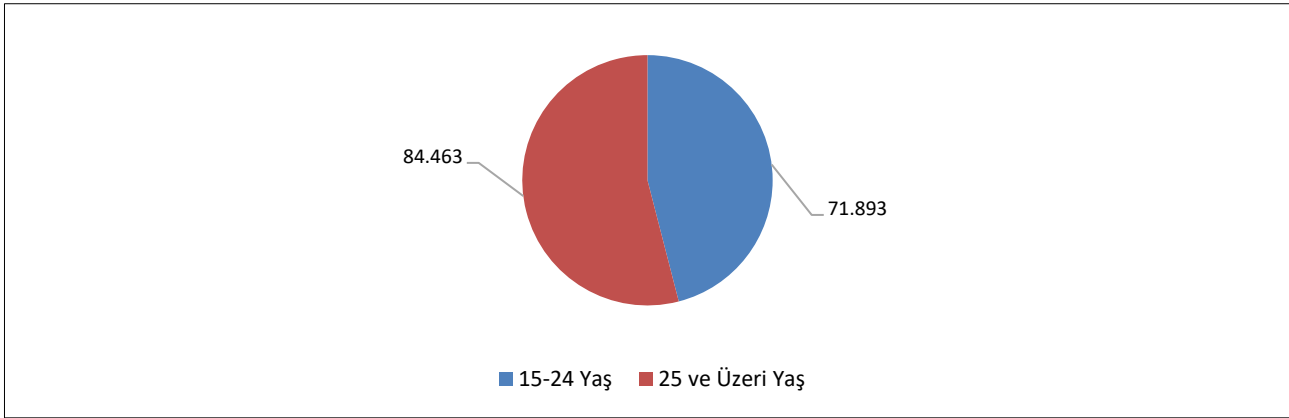
Eğitim ve öğretim kurumlarına gerçekleştirilen ziyaretlerle öğrencilerin; meslekler, meslek seçiminin önemi, iş arama becerileri gibi kariyer planlamasında önemli konular hakkında bilgilendirilmeleri hedeflenmektedir. 2022 yılında 20 bin 219 eğitim-öğretim kurumu ziyareti gerçekleştirilmiştir.

Şekil 14: Mesleki Eğitim Kurslarından Faydalanan Genç Sayısı

2022 yılında toplam 10 bin 763 kişi mesleki eğitim kurslarından yararlanmıştır. Bu kişilerin 5 bin 18'i 15-24 yaş grubunda yer almaktadır.

Şekil 15: İşbaşı Eğitim Programlarından Faydalanan Genç Sayısı

2022 yılında işbaşı eğitim programlarına katılan 156 bin 356 kişinin, 71 bin 893'ü gençlerden oluşmaktadır. Bu tablo, programın genç istihdamına yönelik önemini kanıtlamaktadır.

4.3. Engelliler

Ülkemizde engellilerin işçi olarak istihdamı, 4857 sayılı İş Kanunu'nun 30 uncu maddesinde öngörülen kota sistemi çerçevesinde gerçekleştirilmekle birlikte; kota kapsamında olmayan işyerlerine sağlanan teşviklerle de engelli istihdamı desteklenmektedir.

4857 Sayılı İş Kanunu'nun engelli ve eski hükümlü çalıştırma zorunluluğu başlıklı 30 uncu maddesine istinaden işverenler, elli (tarım ve orman işlerinin yapıldığı işyerlerinde 51) veya daha fazla işçi çalıştırdıkları özel sektör işyerlerinde yüzde üç engelli işçiyi meslek, beden ve ruhi durumlarına uygun işlerde çalıştırmakla yükümlü olup çalıştırmakla yükümlü oldukları işçileri Kurumumuz aracılığı ile sağlamaktadır.

Tablo 1: 2022 Yılı Aralık Sonu İtibarıyla Engelli İşçi Kontenjan Durumu (Ülke Geneli)

İŞVEREN TÜRÜ	Çalıştırmakla Yükümlü Olduğu Engelli İşçi Sayısı	Çalışan Engelli İşçi Sayısı (50+ İşyeri)	Açık Engelli İşçi Kontenjan Sayısı	Kontenjan Fazlası Çalışan Engelli İşçi Sayısı	Kontenjan Doluluk Oranı	Kontenjan Fazlası Dâhil Doluluk Oranı
KAMU	21.793	21.309	3.849	3.365	%82,3	%101,6
ÖZEL	125.361	110.160	24.216	9.015	%80,6	%93,6
TOPLAM	147.154	131.469	28.065	12.380	%80,9	%94,9

İŞKUR'un zorunlu kontenjanların takibiyle ilgili 2022 yılı Aralık ayı sonu verilerine göre, ülke genelinde engelli işçi çalıştırmakla yükümlü bulunan kamu kurum ve kuruluşlarında çalıştırmakla yükümlü olunan engelli işçi sayısı 21 bin 793 olmakla birlikte çalıştırdıkları engelli işçi sayısı 21 bin 309'dur. 2022 yılı Aralık sonu itibarıyla kamu kurum ve kuruluşlarının açık engelli işçi kontenjanı sayısı 3 bin 849'dur. Öte yandan, kamu kurum ve kuruluşları toplamda 3 bin 365 engelli işçiyi ise kontenjan fazlası olarak çalıştırmaktadır. Kamu işyerleri için kontenjan doluluk oranı ise %82,3 olmakla birlikte kontenjan fazlası çalışanlar dâhil edildiğinde doluluk oranı %101,6 olmaktadır.

Yine, İŞKUR verilerine göre, 2022 yılı Aralık ayı sonu itibarıyla ülke genelinde engelli işçi çalıştırmakla yükümlü özel sektör işverenlerinin çalıştırmakla yükümlü olduğu engelli işçi sayısı 125 bin 361 olmakla birlikte çalıştırdıkları engelli işçi sayısı 110 bin 160'tır. 2022 yılı Aralık ayı sonu itibarıyla özel sektör işverenlerinin açık engelli işçi kontenjanı sayısı 28 bin 65'tir. Öte yandan, özel sektör işverenleri toplamda 12 bin 380 engelli işçiyi ise kontenjan fazlası olarak çalıştırmaktadır. Özel sektör işyerleri için kontenjan doluluk oranı %80,6 olmakla birlikte kontenjan fazlası çalışanlar dâhil edildiğinde doluluk oranı %93,6 olmaktadır.

2002 yılında çalışan engelli işçi sayısı 45 bin 621 iken, 2022 yılı Aralık ayı sonu itibarıyla bu sayı 139 bin 707'ye yükselmiştir.

Ayrıca, kota kapsamında olup olmamasına bakılmaksızın özel sektör işverenlerinin çalıştırdığı engellilerin prime esas kazanç alt sınırı üzerinden hesaplanan sigorta primine ait işveren hisselerinin tamamı (1.025,82 TL) Hazine tarafından karşılanmaktadır.

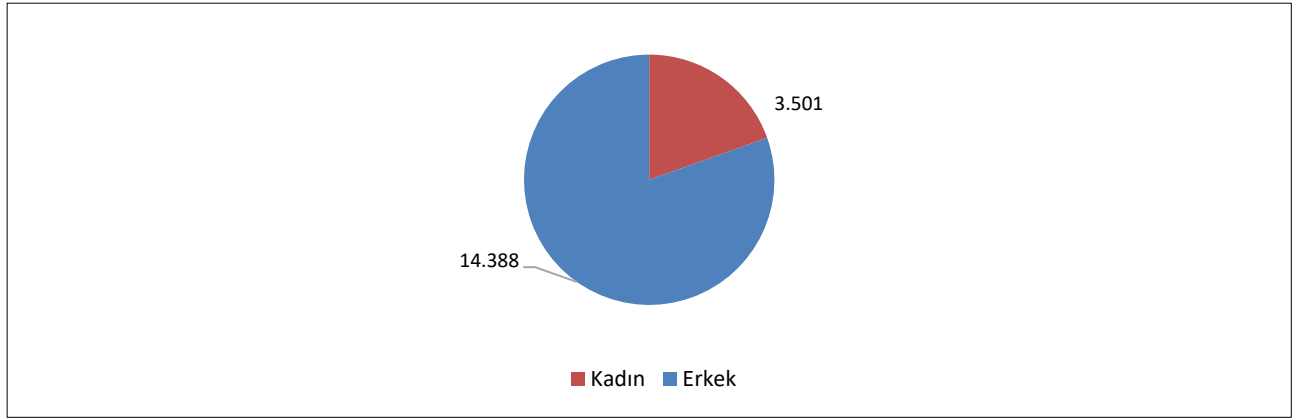
Yükümlü olduğu halde engelli istihdam etmeyen işverenlere ise idari yaptırım uygulanmaktadır. Bu kapsamda engelli işçi çalıştırmadığı için işverenlerden tahsil edilen ceza paraları; engellilerin kendi işini kurmaları, engellinin iş bulmasını sağlayacak destek teknolojileri, engellinin işe yerleştirilmesi, işe ve işyerine uyumunun sağlanması projelerinde kullanılmaktadır.

Kanun hükmü gereğince, işverenlerin engelli işçileri meslek, beden ve ruhi durumlarına uygun işlerde çalıştırmakla yükümlü olmaları nedeniyle, işverenin talebine şartları tutarak başvuru yapan ve görüşmeye gelen engellileri işverenin uygun bulmayarak işe almaması veya engelli kontenjan açığı için talep vermeyerek yükümlülüğünü yerine getirmemesi durumunda ise işverene 4857 sayılı İş Kanununun 101'inci maddesine istinaden çalıştırmadığı her engelli ve çalıştırmadığı her ay için Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğünce idari para cezası uygulanmaktadır. Kamu

kuruluşları da bu para cezasından hiçbir şekilde muaf tutulmamaktadır. (2022 yılı için İPC tutarı her ay için çalıştırmadığı kişi başına 5.917 TL'dir)

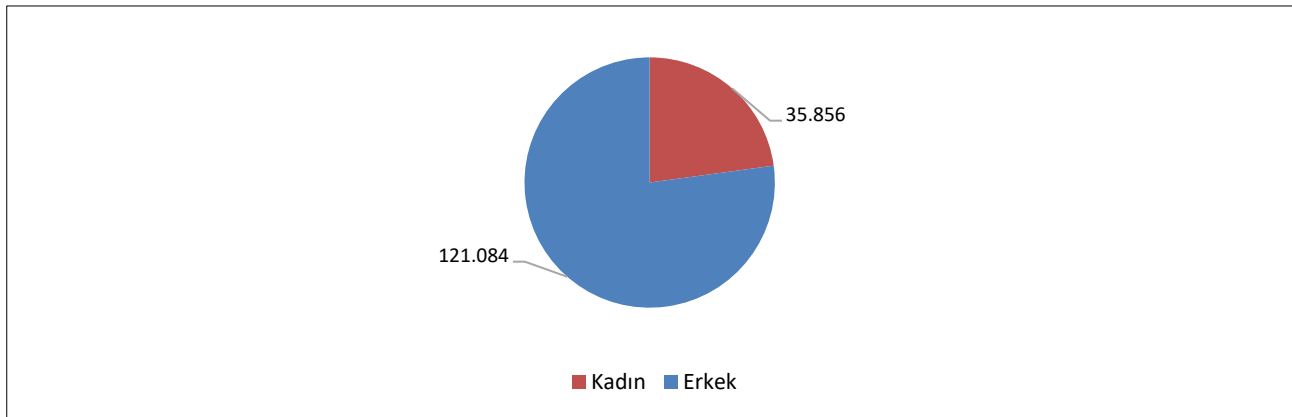
İŞKUR'a gerekli belgeleri ibraz ederek engelli statüsünde kayıt yapılmaktadır. Pandemi nedeniyle engelli rapor süreleri uzatılarak engellilerimize bu hususta kolaylık sağlanmış ve engelli sağlık kurulu raporlarının bitiş tarihi 01/01/2020-31/12/2022 tarih aralığında olan süreli engelli sağlık kurulu raporları süresi resen 30/06/2023 tarihine kadar uzatılmıştır. İŞKUR'a kaydolarak iş arayan engellilere iş ve meslek danışmalığı hizmetleri verilerek engelliler; ya mesleki niteliklerini artırmak için kurs veya işbaşı eğitim programlarına yönlendirilmekte ya da durumlarına uygun işlere yerleştirilmeye çalışılmaktadır. Ayrıca, engellilerin kendi işlerini kurmaları da teşvik edilmektedir.

Şekil 16: Engelli İşe Yerleştirme Sayısı

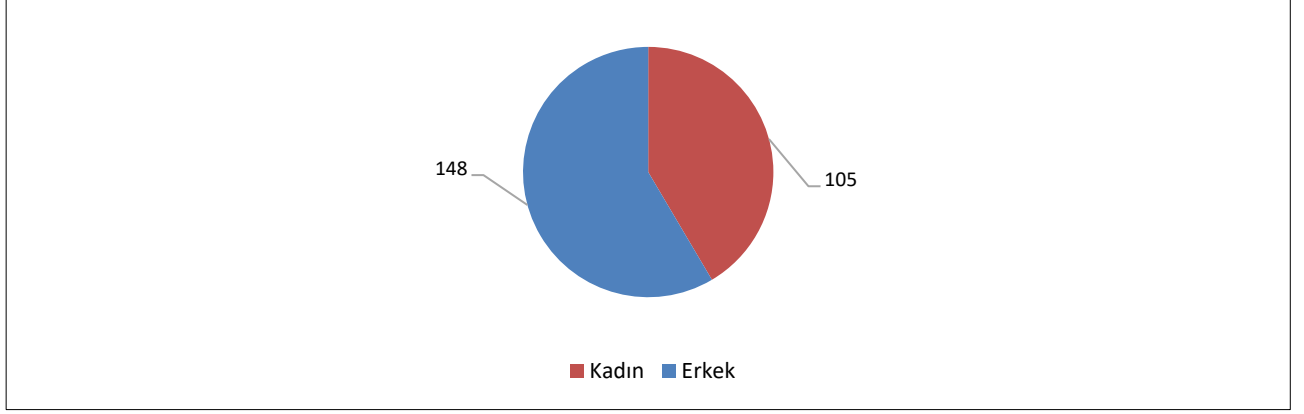
2022 yılında 17 bin 889 engelli vatandaşımız Kurumumuz tarafından işe yerleştirilmiştir. Bu kapsamda işe yerleşenlerin 3.501'i kadınlardan, 14 bin 388'i ise erkeklerden oluşmaktadır.

Şekil 17: Bireysel Görüşme Yapılan Engelli Sayısı

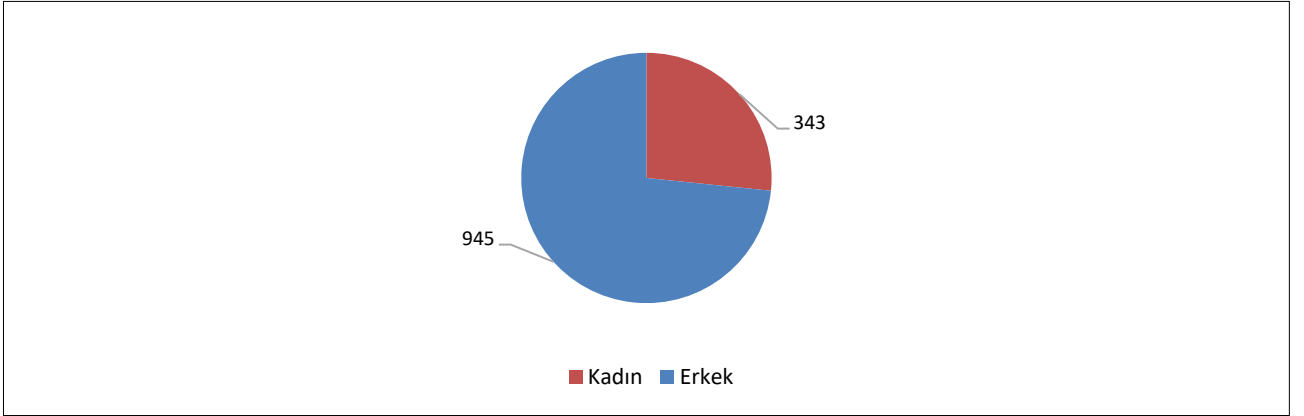
2022 yılında 156 bin 940 engelli bireyle, 290 bin 759 bireysel görüşme yapılmıştır. Bireysel görüşme yapılan engellilerden 121 bin 84'ü erkek, 35 bin 856'sı ise kadındır.

Şekil 18: Mesleki Eğitim Kurslarına Katılan Engelli Sayısı

2022 yılında 253 engelli birey mesleki eğitim kurslarından faydalandırılmıştır. Kurslardan faydalananların 148'i erkek, 105'i ise kadınlardan oluşmaktadır.

Şekil 19: İşbaşı Eğitim Programlarına Katılan Engelli Sayısı

2022 yılında bin 288 engelli birey işbaşı eğitim programlarından faydalandırılmıştır. Bu kapsamda programdan faydalananların 945'i erkek, 343'ü ise kadınlardan oluşmaktadır.

Kurumumuz tarafından kendi işini kurmak isteyen engellilere 65 bin TL'ye kadar hibe desteği sağlanmıştır. Engelliler tarafından hazırlanan projelerde amaç engellinin bizzat işin başında olması ve çalışmasıdır. Yeni bir iş kuracak engellinin iş kuracağı alanda mesleki eğitim diploma veya sertifikası ile girişimcilik eğitimi sertifikası sahibi olması gerekmektedir.

Bu kapsamda sağlanan destekler aşağıda yer almaktadır.

- Kuruluş İşlemleri Desteği: İşyeri kuruluşu için yapılan resmi işlemler, onaylar, izinler, ruhsatlar gibi masraflar için en fazla 5.000 TL'dir.
- İşletme Gideri Desteği: Sözleşme imza tarihinden itibaren işletmeye 12 ay içinde olmak şartı ile fatura karşılığı olarak işletme giderlerinin (su, elektrik, iletişim, ısınma, kira tanıtım) en fazla
- %60'ını geçmeyecek şekilde yıllık toplamda en fazla 15.000 TL'dir.
- Kuruluş Desteği: Sözleşme imza tarihinden itibaren 12 ay boyunca fatura karşılığı olmak üzere işletmenin temel faaliyet alanı ile ilgili makine, teçhizat, yazılım, donanım, ham ve ara madde, sarf malzeme, ofis malzemesi gibi maliyetler için en fazla 45.000 TL'dir.

Engelli ve Eski Hükümlü Çalıştırmayan İşverenlerden Tahsil Edilen İdari Para Cezalarını Kullanmaya Yetkili Komisyona, 2022 yılında engellilerin kendi işini kurması ile ilgili 391 adet proje sunulmuş, bu projelerden 188'i desteklenmiştir.

Engellilere yönelik sunulan Kurum hizmetlerinin kapasitesinin geliştirilmesi ve standart hale getirilmesi amacıyla, engelli bireylerin istihdama kazandırılması için dünyada gelişmiş birçok ülkede uygulanan modern ve maliyet etkin yöntem olarak kabul edilen destekli istihdam modeli (İş Koçluğu) uygulamasının Kurumumuz bünyesinde hayata geçirilmesine yönelik çalışmalar 2018 yılı itibarıyla başlatılmıştır. Engelli İş Koçluğu, engelli bireylerin istihdama geçişinde, istihdamda iken işe uyumlarının sağlanmasında ve dolayısıyla engellilerin istihdamının sürdürülebilir olmasında etkin kullanılan bir yöntemdir. Destekli istihdam modelinin Kurumumuzda hayata geçirilmesi sürecinin sonunda bireyin engeli üzerinden değil beceri ve nitelikleri üzerinden bir eşleştirme sisteminin hayata geçirilmesi hedeflenmektedir. İş ve meslek danışmanlarının branşlaşması kapsamında 2022 yılı sonu itibarıyla 72 ilde 111 birimde Engelli İş Koçluğu hizmeti sunulmaktadır.

4.4. Eski Hükümlüler

Eski hükümlüler, başta önyargılar olmak üzere çeşitli nedenlerle işgücü piyasasına girmekte zorluk yaşamaktadır. Ülkemizde eski hükümlü istihdamı konusunda kota sistemi uygulanmak suretiyle bu kişilerin istihdam edilmelerine çalışılmaktadır.

4857 sayılı İş Kanunu'nun 30 uncu maddesine göre; işverenler, elli veya daha fazla işçi çalıştırdıkları özel sektör işyerlerinde yüzde üç engelli, kamu işyerlerinde ise yüzde dört engelli ve yüzde iki eski hükümlü işçiyi veya 21/6/1927 tarihli ve 1111 sayılı Askerlik Kanunu veya 16/6/1927

tarihli ve 1076 sayılı Yedek Subaylar ve Yedek Askeri Memurlar Kanunu kapsamına giren ve askerlik hizmetini yaparken 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 21 inci maddesinde sayılan terör olaylarının sebep ve tesiri sonucu malul sayılmayacak şekilde yaralananları meslek, beden ve ruhi durumlarına uygun işlerde çalıştırmakla yükümlüdürler.

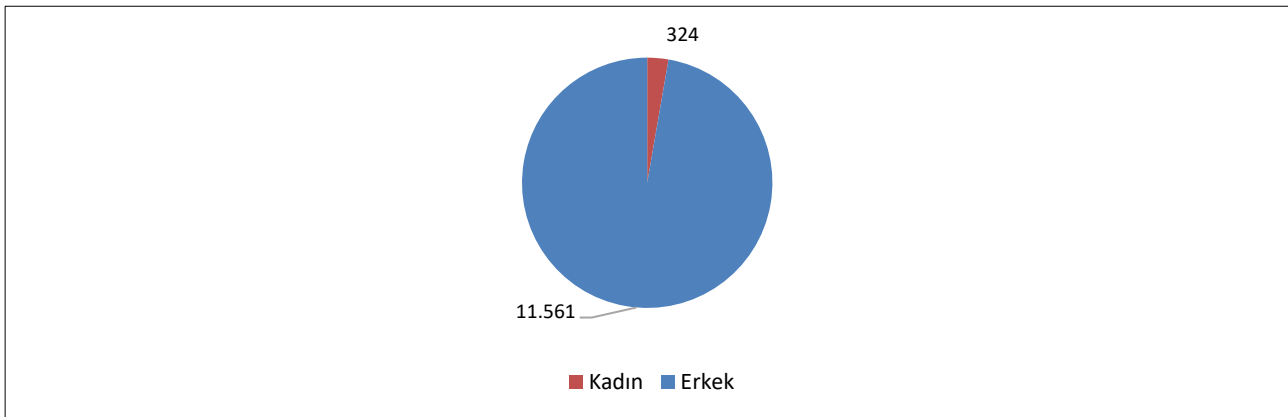
Kanun hükmü gereğince, kamu işverenlerinin eski hükümlü işçileri meslek, beden ve ruhi durumlarına uygun işlerde çalıştırmakla yükümlü olmaları nedeniyle, işverenin talebine şartları tutarak başvuru yapan ve görüşmeye gelen eski hükümlülerin işverenin uygun bulmayarak işe almaması veya eski hükümlü kontenjan açığı için talep vermeyerek yükümlülüğünü yerine getirmemesi durumunda ise işverene 4857 sayılı İş Kanununun 101 inci maddesine istinaden çalıştırmadığı her eski hükümlü ve çalıştırmadığı her ay için Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğünce idari para cezası uygulanmaktadır (2022 yılı için İPC tutarı her ay için çalıştırmadığı kişi başına 5.917 TL'dir).

Eski hükümlü işçi çalıştırmadığı için işverenlerden tahsil edilen ceza paraları; eski hükümlülerin kendi işini kurmaları gibi projelerde kullanılmaktadır.

Kurumumuz eski hükümlülere yönelik çeşitli faaliyetler yürütmektedir. Bireysel görüşmeler aracılığıyla bu kişilerin karşılaştıkları sorunların ortadan kaldırılmasına çalışılmakta, ayrıca kendi işini kurmak isteyen eski hükümlülere Kurumumuzca hibe desteği sağlanmaktadır.

Bunun yanı sıra mesleki eğitim kursları ve işbaşı eğitim programları vasıtasıyla da eski hükümlü istihdamı noktasında önemli çalışmalar yürütülmektedir.

Şekil 20: Bireysel Görüşme Yapılan Eski Hükümlü Sayısı

2022 yılında 11.885 eski hükümlü ile 21.146 bireysel görüşme yapılmıştır. Bireysel görüşme yapılan eski hükümlülerin 11.561'i erkek, 324'ü kadındır.

Engelli ve Eski Hükümlü Çalıştırmayan İşverenlerden Tahsil Edilen İdari Para Cezalarını Kullanmaya Yetkili Komisyon aracılığıyla, 2022 yılında eski hükümlülerin kendi işini kurması ile ilgili 515 adet proje alınmış ve 253 proje desteklenmiştir.

İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulları, işgücü piyasasına ilişkin sorunlara çözüm üretirken, aynı zamanda yereldeki en yakın aktör olarak özel politika gerektiren gruplara yönelik önemli görevleri yerine getirmekte ve bu konuda birçok destekleyici politikayı hayata geçirmektedir.

5. İŞ VE MESLEK DANIŞMANLIĞINA YÖNELİK FAALİYETLER

İş arayanların ve iş bulmak amacıyla meslek edinmek, mesleklerini geliştirmek ya da değiştirmek isteyenlerin özellikleri ile işin ve mesleğin gerektirdiği nitelik ve şartların karşılaştırılarak, bireyin istek ve durumuna en uygun işi veya mesleği seçmesi, seçtiği meslekle ilgili eğitim imkânlarından yararlanması, işe yerleştirilmesi, işe uyumunun sağlanması konusunda sistemli olarak yardım edilmesi iş ve meslek danışmanlığı olarak tanımlanmaktadır.

İŞKUR, 1991 yılında başlatılan iş ve meslek danışmanlığı hizmetlerini, 2012 ve 2013 yıllarında kademeli olarak 4.000 iş ve meslek danışmanı istihdam ederek daha geniş kitlelere ulaştırmış ve daha etkin bir şekilde sunar hale getirmiştir. Günümüzde gerek Kurum içi gerekse Kurum dışı iş ve meslek danışmanı atamaları ile söz konusu hizmetin etkinliği gün geçtikçe artmaktadır.

2012 yılında iş ve meslek danışmanlarının göreve başlamasıyla birlikte danışmanlık hizmetleri nitelik ve nicelik açısından önemli bir gelişme göstermiştir. 2022 yıl sonu itibarıyla 4.734 iş ve meslek danışmanı ile danışmanlık hizmetleri etkin bir şekilde sunulmuştur.

5.1. İş Kulübü Çalışmaları

İş Kulüpleri, kadınlar, gençler, engelliler, uzun süreli işsizler, eski hükümlüler gibi özel politika gerektiren gruplara yönelik yöntem ve motivasyon desteği vermeyi hedefleyen yoğunlaştırılmış bir iş ve meslek danışmanlığı programıdır.

2022 yılında 78.461 kişi İş Kulübü hizmetlerinden faydalanmıştır. İş Kulüplerinin faaliyete geçtiği 2017 yılından 2022 yılı sonuna kadar ise toplam 211.195 kişi yararlanmıştır.

İş Kulüpleri 2020 yılı Haziran ayından itibaren çevrim içi ortama da taşınmıştır. Böylece pandemi döneminde iş arayanların ve öğrencilerin İş Kulüplerinden yararlanmaya devam etmesi sağlanmıştır. 2022 yılı sonu itibarıyla Türkiye genelinde 101 İş Kulübü bulunmaktadır.

5.2. İnsan Kaynakları (İK) Platformu Çalışmaları

İnsan Kaynakları (İK) Platformu, işyeri bünyesinde insan kaynakları departmanı bulunan ve tercihen en az 10 çalışanı olan işyerlerini hedef kitle olarak belirleyen özelleştirilmiş işveren danışmanlığı hizmetleridir. İşletmelerin işe alım sürecinde yetkili ve sorumlu İşveren/Yönetici/Müdür/İnsan Kaynakları Yöneticileri/Uzmanları/Temsilcilerinin Kurumumuzun

tüm faaliyetleri hakkında bilgilendirilmesi, işverenlere yönelik hizmetlerin ve farkındalığın geliştirilmesi amacıyla İK Platformu oluşturulmuştur.

İK Platformu, firmaların İnsan Kaynakları yöneticileri ya da işverenleriyle daha sıkı ve etkin iletişimde bulunmak suretiyle aylık olarak düzenli toplantılar, bilgilendirmeler, organizasyonlar düzenlenerek iş ve meslek danışmanlığı hizmetleri kapsamında sunulan işveren danışmanlığının özel bir türünü oluşturmaktadır. Hâlihazırda 81 ilde 107 İK Platformu bulunmaktadır.

5.3. Meslek Danışmanlığı Çalışmaları

Kurumumuza verilmiş olan “Eğitim ve öğretim kurumlarına yönelik meslek danışmanlığı faaliyetlerini yürütmek” görevi kapsamında İl Müdürlüğü/Hizmet Merkezlerinde görevli iş ve meslek danışmanları tarafından eğitim-öğretim kurumu ziyaretleri gerçekleştirilmektedir.

Eğitim kurumu ziyaretleri kapsamında 2022 yılı içerisinde 20.219 okul ziyaret edilmiştir. Söz konusu ziyaretlerle Kurumumuzun bilinirliğini ve tanınırlığını artırmak, üniversite tercihleri öncesinde öğrencilere yardımcı olmak, yanlış meslek seçiminin olumsuz etkilerini gidermek ve kariyer yolunda gençlerimizi yalnız bırakmamak hedeflenmektedir.

İŞKUR Mesleki Yönelim Test Bataryası ile kişilerin mesleki özelliklerinin tanımlanmasına yardımcı olunmaktadır. Bu kapsamda 2022 yılı içerisinde 15.558 danışana MYTB uygulanmıştır. Meslek Seçimine Destek Dergisinin sekizinci sayısı hazırlanarak dijital olarak Kurum internet sitesinde yayımlanmıştır. 2022 yılı içerisinde düzenlenen 643 Meslek Tanıtım Gününde 49.755 öğrenciye meslekler, erbabları tarafından anlatılmıştır.

6. ÜYE KURUMLARIN TOPLANTILARA KATILIM DURUMLARI

İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurullarının yıl içinde dört kez olağan, ihtiyaç halinde ise olağanüstü yapmış oldukları toplantılar, istihdam ve mesleki eğitim başta olmak üzere yerel dinamikleri harekete geçirme noktasında büyük önem arz etmektedir. Kurul üyelerince toplantılara katılımın tam olarak sağlanması ve toplantılara katılan üyelerin en üst seviyede bu toplantılara katkı sunması, istihdam ve mesleki eğitim başta olmak üzere; işgücü piyasasına girişte ve istihdamda kalma noktasında özel politika gerektiren kadın, genç, engelli ve eski hükümlüler ile çocuk işçiliği gibi üzerinde dikkatle durulması gereken konuların çözümü açısından büyük anlam ifade etmektedir.

Kurul toplantılarına kamu kurum ve kuruluşlarının katılımının daha yoğun olduğu görülmektedir. Diğer taraftan Kalkınma Ajansları ve Üniversitelerin toplantılara katılım düzeyi, katılımcı diğer Kurum/Kuruluşlara oranlara nispeten düşük kalmakta olup bahse konu Kurum/Kuruluşlarla iş birliği ve iletişimin arttırılarak katılımlarının teşvik edilmesi yönünde çalışmalar yapılması düşünülmektedir.

Sivil toplum kuruluşlarının Kurul toplantılarına katılımı hem ülkemiz, hem bulundukları il, hem de temsil etmiş oldukları kesimler adına önem arz etmektedir. Bu noktada engelli vatandaşlarımızı Kurul'da temsil eden Türkiye Sakatlar Konfederasyonu temsilcilerinin, Kurul toplantılarına ve çalışmalarına etkin bir şekilde katılımı göze çarpmaktadır. Benzer şekilde kadınları temsil eden sivil toplum kuruluşları da Kurul toplantılarına katılmakta ve katkı sunmaktadır. Ayrıca, işçi ve işveren temsilcisi sivil toplum kuruluşlarıyla da iş birliğinin arttırılmasıyla Kurula yüksek düzeyde katkı sunmaları önem arz etmektedir.

İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulları, mevzuatla kendilerine verilmiş olan görev ve yetkilerle, gerek bulundukları illerin gerekse de bir bütün olarak düşünüldüğünde ülkemizin kalkınması için hayati öneme sahip olan istihdam ve mesleki eğitim konuları olmak üzere, kadın, genç, engelli ve eski hükümlü istihdamının artırılması, çocuk işçiliğinin önlenmesi gibi konularda kararlar almakta ve bu kararları hayata geçirmektedir.

Bu itibarla, sözü edilen kararların yerinde ve zamanında alınıp, uygulama sonuçlarının etkin bir şekilde izlenebilmesini sağlamak için Kurul üyelerinin tüm toplantılara eksiksiz katılım sağlamaları ve toplantılarda etkin rol oynamaları beklenmektedir.

Mevcut mevzuatta bulunmayan ancak katkı sunmasının faydalı olacağı değerlendirilen “ilde bulunması halinde önceki yıl en çok işe yerleştirme gerçekleştiren özel istihdam bürosu temsilcisi,

Sosyal Güvenlik Kurumu İl Müdürü, Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı Müdürü, Organize Sanayi Bölgesi temsilcisi, Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürü, Denetimli Serbestlik Müdürü” gibi kurum temsilcilerinin de Kurullarda yer almasının Kurulun etkinliği açısından önem arz edeceği düşünülmektedir.

7. KURULLARDA ALINAN ÖRNEK KARARLAR VE İL UYGULAMALARI

Türkiye genelinde 2022 yılında İİMEK’lerde alınan kararlar incelendiğinde; engelli ve eski hükümlülere yönelik hibe projelerinin görüşülüp karara bağlandığı, Yıllık Eğitim Planının görüşüldüğü, Yönetim Kurulu ve Denetim Kurulu üyelerinin seçiminin yapıldığı, bir önceki yıl Faaliyet Raporunun değerlendirildiği, okullarda alan ve dal açılıp kapatılması, ilin ihtiyaçlarına göre Mesleki Eğitim Kurslarının belirlenmesi kararlarının alındığı görülmektedir.

Bununla birlikte, 2022 yılında İİMEK’lerde yapılan bilgilendirmeler, alınmış örnek kararlar ve uygulamalardan bazılarına aşağıda yer verilmektedir.

- **“KARABÜK 2022/1”** : İlköğretim, Ortaöğretim ve Üniversite öğrencilerinin alan/bölüm/meslek seçme veya kariyer planlaması aşamalarında yardımcı olmak, yeni iş kuracak girişimci adaylarına yol göstermek amacıyla, Kurum tarafından “Kariyer Günleri, Meslek Tanıtım Günleri, Kurum Tanıtım Programları, Meslek Seçime/İş Arama Becerileri Seminerleri, Girişimcilik Günleri ve benzer amaçlı eğitim/konferans programları” düzenlenmesine, söz konusu faaliyetlere Batı Karadeniz Kalkınma Ajansı/KOSGEB ve ilgili diğer STK’lar tarafından gerekli katkının sağlanmasına karar verilmiştir.
- **“UŞAK 2022/3”** : Mevsimlik tarımda çocuk işçiliği ile ilgili denetleme önceliklerinin ele alınıp ilgili kurum ve kuruluşlara bilgilendirme çalışmaları yapılarak iş birliğinin sağlanmasına karar verilmiştir.
- **“KOCAELİ 2022/2”** : 12 Haziran Dünya Çocuk İşçiliği ile Mücadele Günü etkinlikleri kapsamında, konu ile ilgili farkındalık yaratmak amacıyla dijital ortamda afiş ya da broşür hazırlanarak Kamu Kurum ve Kuruluşlarıyla paylaşılması kararı alınmıştır.
- **“KOCAELİ 2022/4”** : Tarımsal alanlardaki gelişmelerle istihdam olanakları ve tarım işgücüne mesleki yeterlilik kazandırmak adına Tarım ve Orman İl Müdürlüğü’nün iş birliği kapsamında ihtiyaca göre mesleki eğitimlerin düzenlenmesi kararı alınmıştır.
- **“TUNCELİ 2022/4”** : İl Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı okullarda yapılan sınıf görüşmelerinde; meslek seçiminin önemi, meslek seçerken dikkat edilecek hususlar ile bu konuda İŞKUR tarafından yürütülen hizmetler, bu hizmetlerden nasıl ve ne şekilde yararlanabilecekleri hakkında öğrencilere bilgi verilmiştir. Bu çalışmalar kapsamında, 2022-2023 Eğitim-Öğretim yılında İl Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı okullarda meslek

danışmanlığı faaliyetlerine başlanması uygun görülmüş olup çalışmaların devamına karar verilmiştir.

- **“KÜTAHYA 2022/4”** : Yaygın eğitimde olan (Halk Eğitim Merkezi Müdürlüğü, Mesleki Eğitim Merkezi ve Gençlik Merkezi) vatandaşlara Meslek Danışmanları tarafından ‘İş Arama Becerileri, Özgeçmiş Hazırlama ve Mülakat Teknikleri’ seminerlerinin verilmesine, 8. ve 12. sınıf öğrencilere meslek ve tercih danışmanlığı kapsamında destek sunmak amacıyla; Üniversite, Ticaret ve Sanayi Odası ve İl Milli Eğitim Müdürlüğü’nün katkılarıyla lise son sınıf ile ortaokul son sınıf öğrencilerinin işyeri ve bir üst öğrenim kurumu ziyaretlerinin planlanıp gerçekleştirilmesine, ebeveynlerin çocuklarının doğru meslek seçimine olumlu katkılarını arttırmak amacıyla “Meslek Seçiminde Ailenin Rolü” konulu seminerin alt çalışma grubu üyelerinin işbirliği ile planlanıp düzenlenmesine, KOSGEB tarafından meslek lisesi niteliğindeki okullara ‘Girişimcilik Destekleri” konulu bilgilendirme sunumu gerçekleştirilmesine karar verilmiştir.
- **“KARS 2022/1”** : Çocuk İşçiliği İle Mücadele Birimince Çocuk İşçiliği İle Mücadele Ulusal Programı bilgi notundaki hususlar doğrultusunda çocuk işçiliğinin tespiti ve izlenmesi, çalışan çocukların işgücünden çekilmesi, çalışan/çalışma riski altında olan çocuklar ve ailelerinin ihtiyaç duydukları kamu hizmetlerine erişimlerinin sağlanması, konuya ilişkin toplumsal bilinç ve duyarlılığın geliştirilmesi için faaliyetler düzenlenmesi hususlarında çalışmalar yürütecek olup ilgili tüm kurum ve kuruluşlar arasında işbirliğine devam edilmesinin sağlanması ile 2017-2023 Çocuk İşçiliği İle Mücadele Ulusal Eylem Planı doğrultusunda hazırlanan ve 21/01/2021 tarihinde İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulunca onaylanan 2021-2023 Çocuk İşçiliği İle Mücadele Eylem Planında yer alan sorumlu kurumların sorumluluklarına ait faaliyetlere devam edilmesine ve yapılan çalışmalarla ilgili yıl sonunda rapor düzenlenmesine karar verilmiştir.
- **“VAN 2022/3”** : İl genelinde iş ilişkilerinde cinsiyet ayrımcılığına meydan verilmemesi, gençlerin istihdamına ilişkin hassasiyetin bundan böyle de devam ettirilmesine özen gösterilmesine karar verilmiştir.
- **“KİLİS 2022/4”** : İşyeri ziyaretlerine devam edilerek, işverenlere kurum hizmetleri ve SGK teşvikleri hakkında bilgilendirme yapılmasına karar verilmiştir.
- **“KİLİS 2022/4”** : İş Kulübü çalışmalarına ağırlık verilerek, gençler, uzun süreli işsizler ve kadınlara yönelik hizmetlerin etkin şekilde sunulmasına karar verilmiştir.

- **“DİYARBAKIR 2022/2”** : İŞKUR’da görevli iş ve meslek danışmanları tarafından özel sektör işyeri insan kaynakları birimlerine gerekli bilgilendirmelerin yapılmasına, özel sektör insan kaynakları temsilcilerinin yeni ve değişen mevzuat hakkında bilgi sahibi olmalarının sağlanmasına karar verilmiştir.
- **“ARTVİN 2022/2”** : İlde turizm faaliyetlerinin artması ile beraber kurumsal kapasitenin ve hizmet kalitesinin artırılması amacıyla Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü ile Türkiye Seyahat Acentaları Birliği’nin iş birliğiyle işletme sahiplerine ilgili eğitimlerin verilmesinin sağlanmasına karar verilmiştir.
- **“KONYA 2022/1”** : Kadın istihdamının artırılması için işyeri ziyaretlerinde gerekli bilgilendirmenin yapılmasına, bu konuda Meslek Odaları, Sivil Toplum Kuruluşları ve Kadın Dernekleri ile iş birliği yapılmasına karar verilmiştir.
- **“KARABÜK 2022/3”** : Özellikle nitelikli işgücü yetiştirmek amacıyla Kurum ve Kalkınma Ajansı iş birliğinde eğitim/konferans vb. faaliyetlerin düzenlenmesine karar verilmiştir.
- **“KARABÜK 2022/3”** : Kayıt dışı istihdam ile mücadele kapsamında ilgili kurum ve kuruluşlarca gerekli hassasiyetin gösterilmesine karar verilmiştir.
- **“MUĞLA 2022/1”** : Çalışma ve İş Kurumu Muğla İl Müdürlüğü, Muğla Cumhuriyet Başsavcılığı ve İl Emniyet Müdürlüğü iş birliğinde düzenlenen sosyal proje olan “Egenin İncisi Projesi” ile Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisi, işverenler ve İl Müdürlüğü iş birliğinde düzenlenen proje olan “Kariyer Buluşmaları Projesi” çalışmalarının Kurul heyetince olumlu bulunduğu, sonraki süreçte paydaşlar arasında iş birliği ile sürdürülmesi kararı alınmıştır.
- **“MUĞLA 2022/2”** : İş Kulübünde yoğunlaştırılmış iş ve meslek danışmanlığı kapsamında kadınlar, gençler, engelliler, uzun süreli işsizler, eski hükümlüler, tedavi görmüş madde bağımlıları, Roman vatandaşlar gibi özel politika gerektiren gruplara yönelik çalışmaların yürütülmekte olduğu bilgisi aktarılmıştır.
- **“MUĞLA 2022/2”** : 2018-2023 Yatırım Programında yer alan “Mesleki Beceri Envanterlerinin Çıkarılması ve Eşleştirme Hizmetlerinin Beceri Temelinde Geliştirilmesi (Beceri Envanteri Projesi)” kapsamında Muğla’ya verilen 17 meslek hakkında çalışanlarla, işverenlerle, eğitim-öğretim kurumlarıyla, sendika, dernek, vakıf, meslek odası gibi sivil toplum kuruluşlarıyla görüşülmekte olduğu bilgisi verilmiştir.

- **“VAN 2022/4”** : Çocuk İşçiliği İle Mücadele kapsamında, Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğünce sokakta çalışan, çalıştırılan veya dilendirilen çocukların tespiti, izlenmesi, rehabilitasyonu, sosyal hizmet modelinin sunulması vb. işlemlerin yürütülmesi, İl Emniyet Müdürlüğünce sokakta çalışan çocukların güvenliğinin sağlanarak ailelerine teslim edilmesi vb. işlemlerin yürütülmesi, İl Milli Eğitim Müdürlüğünce de söz konusu çocukların eğitime kazandırılması ve okula devam etmelerinin sağlanması, ilgili kurumların çocuk işçiliğinin önüne geçilmesi bakımından gerekli çalışmaların titizlikle sürdürülmesine karar verilmiştir.
- **“VAN 2022/4”** : Şiddet mağduru kadınlara yönelik olarak koruma altında bulunmayan ve çalışabilecek yaşta olan kadınların müracaatları durumunda Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğünce işe yönlendirme, iş ve meslek danışmanlığı ve iş kulübü hizmetlerinin sunulması ile imkanlar dahilinde istihdamlarına yardımcı olunması, Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğünce de İŞKUR’dan iş talebinde bulunan kadınlara yönelik istemeleri halinde aile içi şiddetle mücadele, erken yaşta zorla evlilikle mücadele eğitim ve seminerlerinin İŞKUR ile işbirliği yapılmak suretiyle düzenlenmesine karar verilmiştir.
- **“DENİZLİ 2022/4”** : Genç işsizliğin önlenmesi ve kadın istihdamının artırılması amacıyla Denizli Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü ve Kurula üye Kurum/Kuruluşların ortaklaşa çalışması ile devlet teşviklerinin daha etkili yollarla tanıtılmasına karar verilmiştir.
- **“DENİZLİ 2022/4”** : Kurum portalında yayınlanan açık iş ilanlarının çeşitliliğinin artırılması ve İşbaşı Eğitim Programlarının tanıtımının yapılması amacıyla İş ve Meslek Danışmanlarınca işyeri ziyaretleri planlanmasına karar verilmiştir.
- **“DENİZLİ 2022/4”** : Çocuk İşçiliğinin önlenmesine ilişkin dünyadaki ve ülkemizdeki sözleşmelerden bahsedilmiş, bunun yanı sıra bir sonraki toplantıda konuyla ilgili Kurulu bilgilendirmek üzere Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğünün davet edilmesine, bu konuda yetkili kurum ve kuruluşların eş güdümlü hareket etmesine, denetim sisteminin daha yaygın yapılması hususunda Kurula tavsiye kararında bulunmuştur.
- **“KONYA 2022/1”** : Sanayi ve diğer sektörler ile mevsimlik tarım işlerinde Çocuk İşçiliğiyle Mücadele konusunda gerek işyeri gerekse de mevsimlik tarım işçilerinin yoğun olduğu yerleşim yeri ziyaretleri gerçekleştirilmesine, gerekli bilgilendirmenin yapılmasına ve Sivil Toplum Kuruluşları ve Yerel yönetimler ile iş birliği yapılmasına karar verilmiştir.
- **“KONYA 2022/1”** : Gençlerin istihdamına katkı sağlamak amacıyla ortaöğretim ve yükseköğretim kurumlarında öğrenim gören öğrencilere, gençlik merkezleri, sosyal hizmetler, vakıf ve dernekler ile mesleki eğitim merkezlerinden hizmet alan gençlere yönelik

kariyer günü, meslek tanıtım günü, meslek danışmanlığı ile iş kulübü programlarının düzenlenmesine, gerekli bilgilendirmelerin yapılmasına, Sivil Toplum Kuruluşları, Büyükşehir ve İlçe Belediyeleri, İl Milli Eğitim Müdürlüğü ve Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü ile iş birliği yapılmasına karar verilmiştir.

- **“KONYA 2022/1”** : Engelli istihdamının artırılması için işyeri ziyaretlerinde gerekli bilgilendirmenin yapılmasına, bu konuda Meslek Odaları, Sivil Toplum Kuruluşları ve Engelli Dernekleri ile iş birliği yapılmasına karar verilmiştir.
- **“KONYA 2022/1”** : Özel politika gerektiren grup içerisinde yer alan gençler, kadınlar ve engellilere yönelik iş kulübü eğitim programlarının düzenlenmesi konusunda Büyükşehir Belediyesi Meslek Edindirme Merkezleri (KOMEK - ASEM), İl Milli Eğitim Müdürlüğü, Sivil Toplum Kuruluşları, Kadın Dernekleri, Gençlik Merkezleri, Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü ve Engelli Dernekleri ile iş birliği yapılmasına karar verilmiştir.
- **“KONYA 2022/3”** : LGS sınavına girecek olan 8. sınıf öğrencileri ve halen Meslek Lisesinde okuyan öğrencilere yönelik sanayi tesisi gezisi organizesi konusunda Konya Sanayi Odası, Konya İl Milli Eğitim Müdürlüğü, Konya Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü ve Konya Büyükşehir Belediyesinin iş birliği yapılmasına karar verilmiştir.

Yıllar itibarıyla İİMEK kurulları tarafından alınan kararların ve il uygulamalarının yer aldığı İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulları Faaliyet Raporlarına <https://www.iskur.gov.tr/kurumsal-bilgi/raporlar/> adresinden ulaşılabilir.

8. DEĞERLENDİRME VE ÖNERİLER

İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulları, kamu kurum ve kuruluşlarının taşra birimleri ile sivil/yerel inisiyatifleri harekete geçirmek suretiyle katılımcı bir anlayışla il düzeyinde çalışmalar yapmakta ve uygulamaları takip etmektedir. Kurulların oluşumu ve mevzuatla kendilerine verilen görevler dikkate alındığında; istihdam ve mesleki eğitim konuları başta olmak üzere yerel ve ulusal düzeyde büyük önem arz eden hususları bünyelerinde ihtiva ettiği görülmektedir.

İlin istihdam ve mesleki eğitim politika önerilerini oluşturmak, mesleki eğitim uygulamalarında ortaya çıkan uyuşmazlıkların çözümüne yardımcı olmak, mesleki eğitim, işgücü ve istihdam konularında kurum ve kuruluşlardan gelecek görüş ve önerileri incelemek, değerlendirmek ve sonuçlandırmak, il düzeyinde istihdamı koruyucu, geliştirici ve işsizliği önleyici tedbirleri belirlemek ve gereği için ilgili kurum ve kuruluşlara bildirmek İİMEK'in görevleri arasındadır. Ayrıca, işgücü piyasası araştırma sonuçları da dikkate alınarak İl Milli Eğitim Müdürlüğü ve Kurum tarafından hazırlanan işgücü yetiştirme faaliyetlerine ilişkin planları onaylamak ve bunların uygulama sonuçlarını izlemek de Kurulun görev alanı içerisinde bulunmaktadır. Kurul, Yürütme Kurulu ve Denetim Kurulu aracılığıyla faaliyetlerini yürütmektedir.

Kurulun icra organı olan yürütme kurulu, kurul üyesi olarak sayılan kurum ve kuruluş temsilcilerinden oluşmaktadır. 5 kişiden oluşan yürütme kurulunun, ilin istihdam ve mesleki eğitim politikasının oluşturulabilmesi için Kurula gerekli bilgi ve dokümanları hazırlamak, işgücü piyasası araştırmalarını da dikkate alarak yerel düzeyde istihdam ve mesleki eğitim politika önerilerini belirlemek, Kurul tarafından alınan kararlar ile il düzeyinde uygulanmak üzere ilgili kurum ve kuruluşlara bildirilen istihdamı koruyucu, geliştirici ve işsizliği önleyici tedbirlerin uygulanmasını izlemek, gerektiğinde kurumlar arasında koordinasyonu sağlamak gibi görevleri bulunmaktadır. Beş kişiden oluşan İİMEK Yürütme Kurulu üyelerinin daha etkin bir şekilde Kurula katkı sunması beklenmektedir. Kurulun daimî üyesi olan Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürü ile Milli Eğitim Müdürü dışındaki, diğer üç üye kurumun temsilcilerinin Yürütme Kurulunda daha aktif olarak yer alması, başta istihdam ve mesleki eğitim olmak üzere Kurula verilen görevlerin ifa edilmesinde etkinliği ve verimliliği önemli ölçüde artıracaktır.

İl müdürlüklerince yürütülen, aktif işgücü hizmetleri kapsamındaki kurs ve programlar ve sonuçları Millî Eğitim Bakanlığı ve Kurumun denetim yetkisi saklı kalmak kaydıyla denetim kurulu tarafından denetlenmektedir. Denetim Kurulu; Kurul başkanının onayıyla, biri Kurum temsilcisi, diğeri Kuruldaki diğer kurum ve kuruluş temsilcileri arasından seçilecek bir üye olmak üzere iki üyeden oluşmaktadır. Kurum üyesi haricindeki üye belirlemede İl Milli Eğitim Müdürlüğü

temsilcisine öncelik verilmektedir. Denetim Kurulu ihbar, şikâyet gibi nedenlerle yapılacak olağanüstü denetimler dışında aktif işgücü hizmetleri kapsamındaki kurs ve programlar ile sonuçlarını, faaliyet süresince en az bir kere denetlemektedir. Kurs ve programları denetleyen bu kurulların daha etkin oluşturulması, denetimlerin titizlikle ve raporlardaki formatlara uygun şekilde yerine getirilmesi gerekmektedir.

2022 yılında ülke genelinde; 3 bin 583 katılımcı ile 324 kurul toplantısı gerçekleştirildiği buna göre il bazında yıllık ortalama 11 katılımcı ile kurul toplantılarının düzenlendiği ve ayrıca 1 bin 800 katılımcı ile 360 yürütme kurulu toplantısı gerçekleştirildiği buna göre il bazında yıllık ortalama 4 yürütme kurulu toplantısı yapıldığı görülmektedir.

2022 yılı Kurul faaliyetleri incelendiğinde; bu kurullarının etkinliğinin ve karar çeşitliliğinin sınırlı düzeyde kaldığı görülmektedir. Alınan kararlar genellikle İŞKUR'un görev alanına giren konular ile sınırlı olmuştur. Kurullarda alınan kararlar çoğunlukla şu başlıklardan oluşmaktadır: Yıllık Eğitim Planı onaylanması, engelli ve eski hükümlülere yönelik hibe projelerinin görüşülmesi, okullarda açılacak ya da kapatılacak alan ve bölümlerin belirlenmesi kararları. Yine mevzuatta belirtilen Yürütme Kurulu ve Denetim Kurulu üyelerinin seçilmesi alınan kararlar arasında yer almaktadır.

Kurul toplantılarının ve katılımcı bütün kurum ve ilgili kuruluşların yerel düzeyde belirlenecek istihdam ve eğitim politikalarında önemli ve aktif rol oynayacakları düşüncesine sahip olarak yapılacak olan toplantıların faaliyet ve kararlarına aktif katılımları kurul çalışmaları açısından büyük önem arz etmektedir.

Kurul üyesi kurum ve kuruluşların birbirleriyle tam bir eşgüdüm içerisinde olmaları, mevzuatla Kurula verilen görevlerin başarıyla yerine getirilebilmesi noktasında büyük önem arz etmektedir. İl düzeyinde etkin bir istihdam ve mesleki eğitim politikası belirlemenin yolu her ilin kendi yerel dinamiklerinin açık bir şekilde ele alınmasından geçmektedir. Bu itibarla yerel düzeydeki ekonomik, demografik ve sosyal dinamikler, Kurul üyelerince tam manasıyla kavranmalı ve Kurulda alınan kararlarda bu dinamikler dikkate alınmalıdır.

2008 yılında 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu'nda yapılan değişiklikle Kurumumuza; iş arayan veya işini değiştirmek, geliştirmek veya kendi işini kurmak isteyen kişilere çeşitli hizmetlerin verilmesi ve daha fazla işsize ulaşarak hizmet sunması amacıyla İşsizlik Sigortası Fonundan ciddi miktarda kaynak aktarılmıştır. Yine aynı düzenleme ile il düzeyinde istihdam politikasının belirlenmesi ve uygulanmasında kullanılmak üzere yetki ve sorumluluk, yerelde sosyal diyalog ve eşgüdüm mekanizması olarak kurgulanan İİMEK'lere verilmiştir. İİMEK'in mevcut yapısı ile ilin

işgücü, istihdam ve mesleki eğitim ihtiyacını tespit etme, istihdamı koruyucu, geliştirici ve işsizliği önleyici tedbirler alma konularında etkinleştirilmesi amacıyla çalışmalar yürütölmeye devam etmektedir.

İİMEK'lerin daha etkin faaliyet göstermesi adına;

- Kurul toplantılarının yılda iki kez yapılması,
- Farklı kurum/kuruluş temsilcilerinin (ilde bulunması halinde önceki yıl en çok işe yerleştirme gerçekleştiren özel istihdam bürosu temsilcisi, Sosyal Güvenlik Kurumu İl Müdürü, Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı Müdürü, Organize Sanayi Bölgesi temsilcisi, Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürü, Denetimli Serbestlik Müdürü gibi) yapılacak mevzuatsal düzenlemelerle kurula dahil edilmesinin sağlanması,
- Kurul toplantılarının mutlaka vali başkanlığında yapılarak titizlikle takip edilmesi,
- Kurul toplantılarından önce üye kurumların yerel işgücü piyasasına yönelik proje veya uygulama örneklerine ilişkin önerilerde bulunmalarının sağlanması,
- Kurulun etkinliğini artırmak adına il müdürlükleri ve kurula üye gönderen kurumların temsilcilerinin katılımıyla Genel Müdürlükçe 2023 yılında bir çalıştay düzenlenmesi ve akabinde mevzuat değişikliği yapılması,
- İlin istihdamını koruyucu, geliştirici ve işsizliği önleyici tedbirlerin uygulanıp uygulanmadığına yönelik kurulun bir izleme mekanizmasının olması

hususlarının faydalı olacağı değerlendirilmektedir.

Ulusal İstihdam Stratejisinin dört ana eksenini oluşturan; eğitim-istihdam ilişkisinin güçlendirilmesi, işgücü piyasasında güvence ve esnekliğin sağlanması, özel politika gerektiren grupların istihdamının artırılması ve istihdam-sosyal koruma ilişkisinin güçlendirilmesi hususları, Kurul çalışmalarında özellikle dikkate alınmalı ve Kurul çalışmaları bu yönde sürdürölmelidir. Böylece yerel düzeyde istihdam ve işgücünün verimliliği artacak, ülke ekonomisine önemli katkılar sunulacaktır.

www.iskur.gov.tr